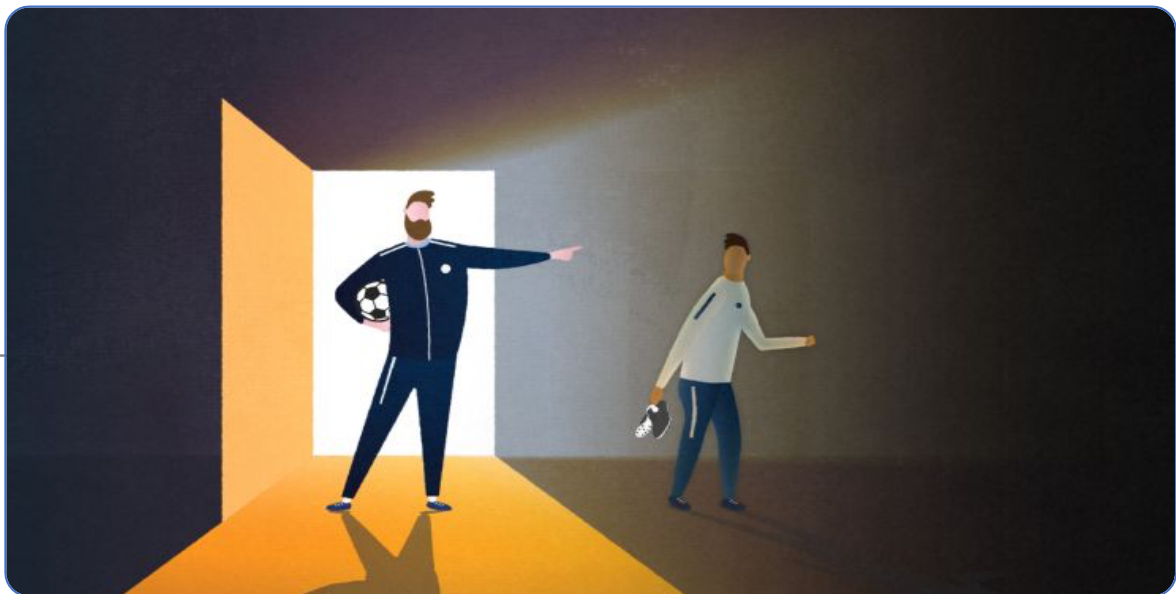

‘Van Droom naar Nachtmerrie?’

**Een verkennend kwalitatief onderzoek naar de ervaringen van
adolescente jeugdspelers na de-selectie bij een BVO**

Masterthesis van Jan-pieter Tuininga
S1149384
01-10-2021
Master Lichamelijke Opvoeding en Sportpedagogiek
Hogeschool Windesheim Zwolle
1^e lezer: Nienke van der Meij
2^e lezer: Corina van Doodewaard

Inhoudsopgave

1. Samenvatting	3
1.1 Abstract	3
2. Inleiding	4
3. Theoretisch kader en literatuurreview	7
3.1 Intrapersoonlijke omstandigheden	7
3.2 Interpersoonlijke omstandigheden	9
4. Onderzoeksmethode	12
4.1 Participanten	12
4.2 Interviews	13
4.3 Data analyse	14
4.4 Betrouwbaarheid en validiteit	14
5. Onderzoeksproces	14
6. Resultaten	15
6.1 Ervaringen jeugdspelers na de-selectie	15
6.2 Intrapersoonlijke omstandigheden	17
6.2.1 Coping	18
6.2.2 Motivatie	18
6.2.3 Identificatie	20
6.3 Interpersoonlijke omstandigheden	21
6.3.1 Rol ouders	22
6.3.2 Rol trainer	23
6.3.3 Rol leeftijdsgenoten	24
7. Conclusie	26
8. Discussie	27
9. Literatuurlijst	29
10. Bijlage (Topiclijst interview)	33

1. Samenvatting

Het doel van dit onderzoek is om tot een completer inzicht te komen in hoe adolescente jeugdvoetballers de-selectie bij een betaald voetbalorganisatie (BVO) ervaren, wat de gevolgen hiervan zijn en hoe zij hiermee omgaan. Uit verschillende onderzoeken wordt de impact beschreven van de-selectie op de adolescente zelf en zijn directe omgeving, zoals ouders, familie, school en vrienden. Aangezien de doorstroom naar het eerste elftal vanuit de jeugdopleiding heel laag is, zijn er dus veel jeugdspelers, en ouders, die te maken krijgen met de-selectie en de gevolgen hiervan.

In dit onderzoek wordt ook gekeken naar de invloed van intra- en interpersoonlijke omstandigheden op de ervaringen van de jeugdspeler na de-selectie bij een BVO. Om inzicht te krijgen in het gedrag van jeugdspelers na de-selectie is gekozen voor een interdisciplinair perspectief in de vorm van een multilevel framework van Schlesinger (2018) als theoretisch kader.

Dit onderzoek is uitgevoerd aan de hand van een explorierend kwalitatief onderzoek, waarbij negen semigestructureerde interviews (N=9) zijn gehouden met jeugdspelers die tussen hun twaalfde en zestiende jaar zijn gedeselecteerd bij een BVO.

Uit het onderzoek is gebleken dat intrapersonlijke en interpersoonlijke omstandigheden na de-selectie een belangrijke rol spelen in de ervaringen en het verwerkingsproces van de jeugdspelers. Hoewel er verschillen zijn in coping strategieën lijken er overeenkomsten te zijn in de rol van significante anderen bij de-selectie.

1.1 Abstract

The aim of this research is to gain a more complete insight into how adolescent elite youth football players experience de-selection at a professional football organization, what the consequences are and how they deal with it. Various studies describe the impact of de-selection on the adolescent himself and his immediate environment, such as parents, family, school and friends. Since the flow to the first team from the youth academy is very low, there are many youth players, and parents, who have to deal with de-selection and its consequences.

This research also looks at the influence of intra- and interpersonal circumstances on the experiences of the youth player after de-selection at a professional football organisation. To gain insight into the behavior of youth players after de-selection, an interdisciplinary perspective in the form of a multilevel framework by Schlesinger (2018) was chosen as the theoretical framework.

This research was carried out on the basis of an exploratory qualitative study, in which nine semi-structured interviews (N=9) were held with youth players who were deselected from a professional football organisation between the ages of 12 and 16.

The research has shown that intrapersonal and interpersonal circumstances after de-selection play an important role in the experiences and the coping process of the youth players. Although there are differences in coping strategies, there appear to be similarities in the role of significant others in deselection.

2. Inleiding

In Nederland voetballen er jaarlijks ongeveer 5.000 jeugdspelers in de jeugdopleidingen van de 34 verschillende betaald voetbalorganisaties (BVO's). Uit onderzoek van *Elsevier* in 2011 blijkt dat bijna 80% van de 1.300 spelers die elk seizoen starten bij deze regionale jeugdopleidingen voortijdig uitstroomt. Slechts 4,5 % van de spelers haalde het eerste elftal van hun eigen club. Dit zijn ongeveer twee spelers per lichting. Het merendeel van de 'geslaagde' jeugdspelers (15,5%) gaat dus naar een andere, vaak minder goede, profclub. De Nederlandse voetbalcontext is hierin niet uniek. Uit Engels onderzoek van Platts (2012) komt naar voren dat de doorstroom naar het eerste elftal vanuit de jeugdopleiding rond de 1% is. Er zijn dus veel jeugdspelers bij BVO's die te maken krijgen met de-selectie. In de afgelopen jaren is hiervoor steeds meer aandacht gekomen in de Nederlandse media.

In maart 2019 stond een interview in de Volkskrant met gedragswetenschapper Marjorie Esajas die 50 jeugdspelers in Nederland heeft geïnterviewd na de-selectie bij verschillende Betaald Voetbalorganisaties. De meeste jeugdspelers geven in deze gesprekken aan dat ze weinig sociale steun van de BVO zelf hebben ervaren. Esajas vertelt in dit artikel dat voor menig kind, zeker voor kinderen uit gebroken gezinnen met gescheiden ouders, een mogelijke loopbaan als voetballer een levenslijn naar rijkdom is, en voor de familie eveneens. Bij een afwijzing vallen zij ver terug, in materieel en mentaal opzicht, vertelt zij in dit interview. Hun eigenwaarde verdwijnt, en ze voelen zich mislukt, zo blijkt uit het onderzoek van Esajas. In de documentaire '*Voetbaldroom*' (BNNVARA) worden jeugdspelers gevolgd die gescout zijn door een BVO en komen er oud jeugdspelers aan het woord die vertellen over hun, vaak negatieve, ervaringen na de-selectie. Zo vertelt een oud jeugdspeler van NAC over zijn zelfmoordpoging nadat hij gedeselecteerd was. Hij ervaarde geen doel meer in zijn leven. Een oud-speler van Feyenoord geeft aan dat hij na zijn de-selectie acuut gestopt is met voetballen aangezien hij het gevoel had dat zijn sporter identiteit weg was. Ook in een aantal recente artikelen in het NRC, zoals '*Hoe groter de voetbaldroom, hoe harder die uiteenspat*' (2021) en '*De grote voetbaldroom komt zelden uit*' (2021), worden de negatieve gevolgen van selectie en de-selectie bij een BVO uitgelicht en besproken door trainers, hoofd jeugdopleidingen, wetenschappers, sportpsychologen en antropologen. De kern van deze artikelen gaan over de hoge verwachtingen die gecreëerd worden door significante anderen rondom jeugdspelers die op jonge leeftijd gescout worden en het gebrek aan nazorg ten aanzien van verwerking van deze spelers na de-selectie bij een BVO.

Ook in internationale media, vooral de Engelse, wordt aandacht besteed aan voorbeelden van negatieve gevolgen van de-selectie bij jeugdspelers, zoals in het artikel en filmpje '*youth football; what happens to those who don't make it*', van SKY News (2021). Ook in de Engelse krant the Guardian zijn verschillende artikelen verschenen; '*despite what football clubs say, the support for rejected boys is not there*', '*Football's biggest issue: the struggle facing boys rejected by academies*' (David Conn, 2017) en '*Pitfalls and pressure await little diamonds in cut-throat youth football*' (Amy Lawrence, 2017)

In deze artikelen worden oud jeugdspelers van Engelse voetbal academies geïnterviewd die kampen met psychische problemen en in de criminaliteit zijn beland na hun de-selectie. Zij geven ook aan dat ze sociale nazorg van de club hebben gemist. Er is dus een maatschappelijke discussie gaande, in de media, over de gevolgen van de-selectie van jeugdspelers bij profclubs.

Op wetenschappelijk gebied is er vooral aandacht voor de sportieve en persoonlijke ontwikkeling en ervaringen van topjeugdspelers tijdens hun voetbalopleiding bij een betaald voetbalorganisatie. Deze richten zich op onderwerpen als talentidentificatie (Grove, Fish & Eklund, 2004; Unnithan, White, Georgiou, Iga & Drust, 2012; Honer, Votteler, Schmid, Schultz & Roth, 2015), talentontwikkeling (Wang, Sproule, McNeill, Martindale, & Lee, 2011; Mills, Maynard & Harwood, 2012) en de invloed van trainers en coaches op de ontwikkeling van jeugdsporters (Werthner & Trudel, 2006; Tamminen & Holt, 2012; Schipper-Van Veldhoven, 2016). In een aantal internationale onderzoeken naar selectie bij jeugdsporters worden de ervaringen beschreven na de-selectie bij jeugdsporters. Williams & MacNamara (2020) geven aan dat dit voortijdige gedwongen uitstromen, zoals de-selectie, vaak zorgt voor veel veranderingen in het dagelijkse leven van een jeugdsporter en zijn of haar familie. Naast veranderingen in toekomst perspectief met betrekking tot professionele sporter, zijn er op organisatorisch vlak aanpassingen nodig in het dagelijks leven, zoals trainings- en wedstrijdvoorbereidingen. Bij onderzoek van Brown en Potrac (2009) gaat het over de ontwikkeling van een sterke atletische identiteit bij talentvolle jeugdvoetballers dat bijdraagt aan aanzienlijke emotionele en psychologische stoornissen bij de-selectie, waaronder gevoelens van angst, depressie, woede en vernedering. Zeker bij jeugdspelers tussen twaalf en zestien jaar die nog in hun pubertijd zitten. In deze periode zijn deze jongeren bezig met het ontwikkelen van hun identiteit, waarbij jongens minder emotionele stabiliteit laten zien in omgaan met veranderingen (Klimstra, Hale, Raaijmaker, Branje & Meeus, 2009). Ook naar de rol en ervaringen van direct betrokkenen, zoals ouders, op het omgaan met de-selectie van jeugdspelers is enig onderzoek gedaan (Capstick & Trudel, 2010; Neely, McHugh, Dunn & Holt, 2017). De conclusie uit deze onderzoeken is dat er een gemeenschappelijk coping-perspectief van ouders en jeugdspelers is na de-selectie in de vorm van 'ons probleem, onze verantwoordelijkheid'.

Dit onderzoek richt zich op ervaringen van topjeugdvoetballers na uitstroom. Er zijn verschillende uiteenlopende internationale onderzoeken gedaan naar factoren die invloed hebben op het omgaan met uitstroom. Schlesinger (2018) geeft in zijn literatuurstudie een systematisch overzicht van relevante factoren die volgens onderzoek van invloed zijn op de uitstroom van jongeren binnen het georganiseerde voetbal. De bevindingen op basis van 30 geïdentificeerde onderzoeken naar gedrag van jongeren rondom uitstroom in het voetbal wijzen op de invloed van intrapersoonlijke, interpersoonlijke en structurele factoren.

Een vorm van uitstroom is de-selectie. De-selectie wordt beschreven als een proces van het 'eliminieren' van een atleet uit een sportteam op basis van een beslissing van de bepalende verantwoordelijke (Neely e.a., 2016). In dit onderzoek gaat het over 'eliminieren' van jeugdspelers uit een selectie voetbalteam. Dit is een belangrijk studiegebied gezien de kans bij de meeste jeugdspelers op doorstroming naar het eerste elftal heel klein is. Er is een hoge kans op voortijdige uitstroom (Brown & Potrac, 2009; Platts, 2012; Blakelock, 2015). Waar de media veel aandacht geeft aan de gevolgen van de-selectie is er nog maar beperkt internationaal onderzoek beschikbaar over de ervaringen van jeugdspelers in de eerste maanden na de-selectie. Er zijn veel jonge jeugdspelers die met hoge verwachtingen aan de jeugdopleiding beginnen en het einddoel, spelen in het eerste elftal, niet halen (Platts, 2012; Gullich, 2014). Hierdoor haken jeugdspelers teleurgesteld en gedesillusioneerd af (Blakelock, 2015; Idowu, 2018). Het belang van meer onderzoek naar de ervaringen van jeugdspelers en de gevolgen na de-selectie is groot. Blakelock (2015) geeft aan dat 55% van de jeugdspelers die te maken krijgen met de-selectie bij een jeugdopleiding van een profclub psychologische

klachten, zoals depressie, onzekerheid en angststoornissen, ervaren. Volgens Platts (2012) is het voor deze gedeselecteerde jeugdspelers moeilijk om weer te functioneren in 'de normale wereld'. Internationaal onderzoek naar de gevolgen van de-selectie bij jeugdvoetballers binnen een betaald voetbalorganisatie is beperkt. Ook in Nederland is nog maar weinig onderzoek gedaan naar de ervaringen van Nederlandse adolescente jeugdspelers na de-selectie bij een Betaald Voetbalorganisatie (BVO), terwijl er veel jeugdspelers te maken krijgen met de-selectie. Het doel van dit onderzoek is om meer inzicht te krijgen in de ervaringen van gedeselecteerde jeugdspelers in de periode na de-selectie bij een Nederlandse BVO en welke intrapersonlijke, interpersoonlijke en structurele factoren van invloed zijn op deze ervaringen. Deze inzichten kunnen bijdragen aan de ontwikkeling van begeleiding en nazorg in het verwerkingsproces van jeugdspelers die zijn ge-deselecteerd.

Voor dit onderzoek is de volgende hoofdvraag opgesteld:

Wat zijn de ervaringen van jeugdspelers die tussen hun twaalfde en zestiende jaar zijn gedeselecteerd bij een Nederlandse BVO?

Om inzicht te krijgen in de ervaringen van adolescente jeugdspelers na de-selectie wordt gebruik gemaakt van het interdisciplinair perspectief in de vorm van een multilevel framework van Schlessinger (2018) als theoretisch kader. Dit bestaat uit verschillende niveaus; macro-, meso- en micro-niveau. Binnen deze niveaus zijn er intrapersonlijke-, interpersoonlijke- en structurele omstandigheden die van invloed zijn op de ervaringen van adolescente jeugdspelers. Daarom zijn de volgende deelvragen geformuleerd die helpen bij het beantwoorden van de hoofdvraag:

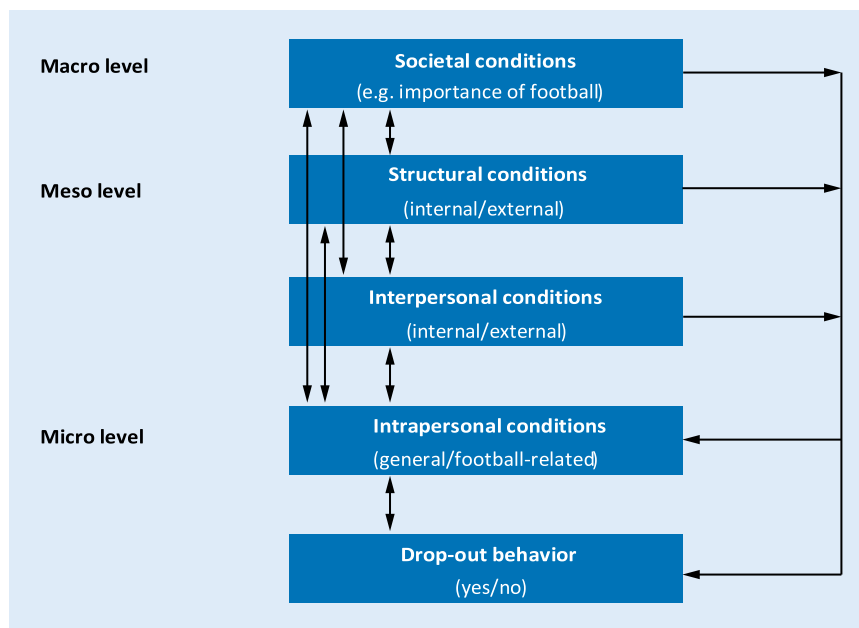
- a) *‘Wat is de invloed van intrapersonlijke omstandigheden op de ervaringen van de na de-selectie?’*
- b) *‘Wat is de invloed van interpersoonlijke omstandigheden op de ervaringen van de na de-selectie?’*

Het doel van dit onderzoek is om aan de hand van deze factoren tot meer inzicht te komen in hoe adolescente jeugdspelers de-selectie bij een BVO ervaren, wat de gevolgen hiervan zijn en hoe zij hiermee omgaan. Hierbij zijn vooral de verschillende intra- en interpersoonlijke factoren van belang die invloed hebben op de ervaringen en het functioneren van de jeugdspeler na de-selectie bij een BVO. Deze inzichten zorgen voor meer bewustwording bij jeugdspelers over hun eigen verwerkingsproces en bij ouders, familieleden en trainers meer duidelijkheid ten aanzien van effectieve ondersteuning bij het omgaan met de-selectie van de jeugdspeler.

Dit onderzoek is uitgevoerd aan de hand van een explorierend kwalitatief onderzoek, waarbij semigestructureerde interviews zijn gehouden met jeugdspelers die tussen hun twaalfde en zestiende jaar bij een BVO zijn uitgestroomd.

3. Theoretisch kader en Literatuur review

Om inzicht te krijgen in de ervaringen van jeugdspelers na de-selectie bij een BVO is gekozen voor een interdisciplinair perspectief in de vorm van een multilevel framework van Schlesinger (zie figuur 1). Dit framework geeft meerdere niveaus en contexten weer van omstandigheden rondom uitstroom binnen het georganiseerde jeugdvoetbal. Het is een analyse van verschillende niveaus, macro, meso en micro, die elkaar wederzijds beïnvloeden.

Figuur 1. Multi-level perspective for analysing the drop-out behaviour of youth from organized football (Schlesinger, 2018)

Dit onderzoek richt zich op het micro- en meso niveau binnen het framework, vanuit intrapersoonlijke- en interpersoonlijke omstandigheden. Uit onderzoek van Tamminen en Holt (2012) blijkt dat de verwachtingen van coaches en ouders, interpersoonlijke omstandigheden, een grote invloed hebben op de motivatie en copingstijl van jeugdspelers na de-selectie, intrapersoonlijke omstandigheden. Brown en Potrac (2009) omschrijven de invloed van sportidentificatie bij jeugdspelers op de-selectie. Binnen dit onderzoek wordt sportidentificatie beschreven bij de intrapersoonlijke omstandigheden. Er zijn geen onderzoeken gevonden die de relatie tussen structurele omstandigheden en de-selectie bij jeugdsporters laten zien. De maatschappelijke omstandigheden op macroniveau, 'societal conditions', hebben een minder grote invloed op de ervaringen van de-selectie bij adolescente jeugdspelers (Neely, McHugh, Dunn & Holt, 2017; Schlesinger, 2018). Om die reden wordt er in dit onderzoek gefocust op de intrapersoonlijke- en interpersoonlijke omstandigheden.

3.1 Intrapersoonlijke omstandigheden

Bij intrapersoonlijke omstandigheden gaat het over persoonlijke eigenschappen die invloed hebben op de sportvoorkeuren en keuzes bij jeugdspelers (Schlesinger, 2018).

Dit onderzoek richt zich op de volgende persoonlijke eigenschappen; motivatie, identificatie en copingstijl. Deze eigenschappen komen in de verschillende onderzoeken naar uitstroom bij jeugdspelers naar voren als belangrijkste en meest genoemde eigenschappen (Gordons & Lavalley, 2012; Temple & Crane, 2016; Schlesinger, 2018).

Motivatie

De mate van motivatie bij jeugdspelers wordt bepaald door hun eigen overtuigingen, cognities en waarden (Deci & Ryan, 2000). De negatieve overtuigingen en denkbeelden van een jeugdspeler na de-selectie hebben zorgen voor minder plezier in voetbal en een verlies aan motivatie voor voetbal. Doordat de jeugdspeler zijn ultieme doel, 'profvoetballer worden', niet heeft behaald kan er een sterk gevoel van teleurstelling en frustratie ontstaan wat demotiverend werkt op het sportplezier en toewijding (Platts, 2012; Blakelock 2016; Idowu, 2018). Daarnaast heeft het gedrag van ouders, coaches en leeftijdgenoten invloed op het motivatieniveau van een jeugdspeler, zowel tijdens de jeugdopleiding als daarna (Keegan, Spray, Harwood & Lavalley, 2010; Neely, McHugh, Dunn & Holt, 2017). Uit het onderzoek van Keegan et al. (2010) komt naar voren dat de motiverende invloeden vanuit de sociale omgeving vooral zit in faciliteren, ondersteuning en positiviteit. De faciliterende rol van ouders en coaches in het zoeken naar een nieuwe club en soms ook nieuwe school na de-selectie bij BVO ervaren veel jeugdspelers als belangrijke steun (Brewer, Van Raalte & Petitpas, 2000). Naast deze praktische vorm van steun in de periode na de-selectie is vooral de mentale ondersteuning door begrip voor de emoties bij de jeugdspeler door significante anderen belangrijk voor de motivatie bij jeugdspelers om door te gaan met voetbal (Deci & Ryan, 2000; Atkins, Johnson, Force & Petrie, 2014).

Identificatie

Identiteitsvorming speelt een belangrijke rol in de ontwikkeling van de adolescent (Erikson, 1969). Hoewel de identiteit van een adolescent multidimensionaal kan zijn, is het mogelijk dat in het bijzonder één identiteit overwint. Jeugdspelers ontwikkelen vaak een hoge atletische en afgeschermd identiteit, 'sportidentiteit', als gevolg van de uitzonderlijke eisen en toenemende normen die vereist zijn om sportsucces te behalen (Blakelock, 2018). Sporteridentiteit kan een grote rol spelen in de mentale ontwikkeling bij adolescente jeugdsporters. Martin, Fogarty en Albion (2014) beschrijven vier belangrijke mentale factoren, sociale identiteit, exclusiviteit, negatieve affectiviteit en zelfidentiteit, ten aanzien van sportidentiteit bij jeugdsporters. Sociale identiteit verwijst naar de perceptie van jeugdsporters van hoe ze door anderen worden bekeken en benaderd. Hoge verwachtingen vanuit de sociale context van de jeugdspeler versterken de sociale sportidentiteit (Appleton, Hall & Hill, 2010). Exclusiviteit heeft betrekking op een specifieke identiteit waarin uitsluitend waarde wordt gehecht aan de sportprestaties van de jeugdspeler, vaak vanuit de coach, ouders en leeftijdgenoten. Ook Brewer et al. (1993) komen tot de conclusie dat 'sportman identiteit' zeer beïnvloed wordt door trainers, coaches, familie en leeftijdgenoten. Als zowel de jeugdspelers als hun ouders veel investeren in de sportidentiteit van het kind kan dat ten koste gaan van zijn ontwikkeling in andere domeinen, zoals studie. Hoe groter de investering in deze sportidentiteit, des te groter het verlangen van het kind om zichzelf en door anderen als een sportman of -vrouw gezien te worden. Negatieve affectiviteit verwijst naar de mate waarin jeugdspelers in staat zijn om te gaan met negatieve resultaten in de sport (Martin, Fogarty & Albion, 2014). Hierbij is het gevoel van zelfcontrole over de situatie een belangrijke factor. Bij zelfidentiteit gaat het om de waarde die de jeugdspeler zelf geeft aan zijn status als

jeugdspeler bij een BVO. De hoeveelheid waarde en competentie die een jeugdspeler aan deze status hecht, kan van invloed zijn op hun zelfrespect, affect en motivatie (Brewer et al., 1993). Waar een sterke sportidentificatie helpt bij het ontwikkelen van sportieve vaardigheden, zoals zelfvertrouwen en inzet, kan het problemen geven bij de-selectie aangezien jeugdspelers daarbij sterk het gevoel van falen kunnen hebben (Wylleman & Lavallee 2004; Gordons & Lavallee, 2012). Ook Brown en Potrac (2009) geven aan dat ontwikkeling van een sterke sportidentiteit kan bijdragen aan emotionele en psychologische stoornissen bij de-selectie, waaronder gevoelens van angst, depressie, woede en vernedering.

Coping

Pearlin en Schooler (1978) stellen dat coping verwijst naar gedrag dat mensen beschermt tegen psychologische schade door problematische sociale ervaringen. Aan de hand van onderzoek bij Engelse voetbalacademies heeft Sagar (2010) gekeken naar de coping strategieën die de jeugdspelers aanspreken met betrekking tot stressvolle situaties. De jeugdspelers maken gebruik van een combinatie van de drie bekende coping strategieën; in de eerste plaats een *emotion-focused* strategie. Hierbij richt de jeugdspeler zich op het reguleren van de emoties. Een voorbeeld van een emotion-focused strategie is bijvoorbeeld het praten met mensen uit de directe omgeving. Kowalski et al. (2005) geven aan dat emotiegerichte coping sterk gerelateerd is aan het algemeen ervaren stressniveau van de speler. Hoe groter het stressniveau, zoals bijvoorbeeld bij de-selectie, hoe meer de jeugdspeler zijn emoties in bedwang wil houden. Ten tweede maken jeugdspelers gebruik van een *avoidance-focused* copingstijl. Hierbij doen ze vooral hun best om de stressvolle situatie te ontwijken. Volgens Allen, Greenlees en Jones (2011) maken vooral introverte jeugdspelers gebruik van deze strategie. Bij de-selectie kan dat tot uiting komen door het effect hiervan te bagatelliseren. Jeugdspelers die deze vermijdende strategie inzetten om met de-selectie om te gaan ervaren meer psychologische problemen na de-selectie, omdat ze het probleem of emotie ontkennen (Blakelock, 2015). Als derde is er ook een strategie die *problem-focused* is. Hierbij probeert de jeugdspeler de situatie te veranderen. Met problem-focused wordt een aanpak bedoeld die erop gericht is de situatie te verbeteren of veranderen, door bijvoorbeeld nog meer inzet tijdens trainingen en wedstrijden (Kowalski et al., 2005; Sagar, 2010). Deze coping strategieën kunnen we ook terugzien bij het omgaan met de-selectie bij jongeren (Lewis & Frydenberg, 2004; Tamminen & Holt, 2012; Neely, McHugh, Dunn & Holt, 2017). Holt en Dunn (2004) stellen dat het gebrek aan effectieve copingstijlen bij jeugdspelers na de-selectie kan leiden tot het stoppen met voetbal, doordat de jeugdspelers niet kunnen omgaan met de deze tegenslag. Ook Lazarus (2000) erkent het belang van een goede coping strategie na de-selectie; het ontbreken hiervan zou kunnen leiden tot een afname van het sportplezier of een vermindering van de prestaties. Hoe er om wordt gegaan met de ervaringen na de-selectie, verschilt per persoon en hun sociale omgeving (Tamminen & Holt, 2012; Blakelock, 2015; Neely, McHugh, Dunn & Holt, 2017).

3.2 Interpersoonlijke omstandigheden

Bij de interpersoonlijke omstandigheden in dit onderzoek gaat het over de relaties en interacties tussen jeugdspelers en hun ouders, trainers en leeftijdsgenoten. Volgens Schlesinger (2018) kunnen specifieke interacties van deze significante anderen de motivatie van de jeugdspelers voor het voetballen ondersteunen of juist afremmen. Ook Iso-Ahola

(1995) geeft het belang aan van de mate van sociale steun op de intrinsieke motivatie en ervaringen van jeugdsporters. Deze sociale steun zou dan vooral van coaches, ouders en leeftijdsgenoten komen (Vazou, Ntoumanis & Duda, 2005; Harwood & Knight, 2015). Hierbij hebben coaches meer een instructieve rol, ouders een ondersteunende en faciliterende rol, en is de rol van leeftijdsgenoten meer gericht op samenwerking en de sociale relatie (Keegan, Spray, Harwood & Lavalley, 2010). Volgens verschillende internationale onderzoeken hebben deze significante anderen veel invloed op de ervaringen van jeugdspelers tijdens de opleiding bij een profvoetbalclub (Coakley, 2011; Harwood&Knight, 2015; Strandbu, Stefansen, Smette & Sandvik, 2017), maar zeker ook na de-selectie bij de club (Brown & Potrac, 2009; Tamminen & Holt, 2012; Neely, McHugh, Dunn & Holt, 2017).

Rol ouders

Vooraf de rol van de ouders heeft veel invloed op de ervaringen van jeugdspelers bij een BVO (Ferreira & Armstrong, 2002; Appleton, Hall & Hill, 2010; Strandbu, Stefansen, Smette & Sandvik, 2017). Zij hebben een grote verantwoordelijkheid voor het welzijn van hun sportende kind. Vooraf de mate van mentale- als praktische ondersteuning vanuit ouders heeft invloed op het sportplezier van de jeugdspeler (Iso-Ahola, 1995; Tamminen & Holt, 2012; Harwood&Knight, 2015).

Stefansen et al. (2018) hebben onderzoek gedaan naar de rol van jeugdsport in de relatie tussen kind en ouders. De ouders beschreven hun mate van betrokkenheid bij sport op een manier die in schril contrast stond met hun eigen ervaringen in de jeugdsport. De meeste ouders waren vroeger afwezig op de sportvelden. Ouders in alle sociale klassen beschouwen tegenwoordig sportbeoefening als normaal, als een manier om emotioneel contact te maken met het kind en om de ontwikkeling van het kind te bevorderen. Ouders zijn veel meer betrokken bij de sportbeoefening van hun kind dan in de jaren tachtig en negentig van de vorige eeuw. Uit onderzoek van Lisinskiene (2018) bleek dat ouderbetrokkenheid bij jeugdsport de ouders en kinderen kunnen samenbrengen, maar dat dit niet per se wenselijk is voor kinderen. De vorm en mate van ouderbetrokkenheid bij de sportactiviteiten van kinderen is van invloed op de effectiviteit van de interpersoonlijke relaties tussen ouder en jeugdsporter. Deze ouderlijke betrokkenheid is niet altijd gepast en bemoedigend, en ondersteunt niet altijd de mening van de adolescente jeugdsporter.

Volgens Tamminen (2021) moeten adolescente sporters persoonlijke ervaringen opdoen in het omgaan met spanning en emoties om hiervan te leren. Ouders zijn hierbij de belangrijke bronnen van invloed binnen het proces van leren omgaan met deze spanningen en emoties tijdens de jeugdopleiding. Appleton et al. (2010) geven aan dat ouders een grote invloed hebben op de mate van perfectionisme bij jeugdige topsporters; hoe meer belang een ouder geeft aan een goede prestatie, hoe belangrijker dit wordt voor de jeugdsporter. Dit kan stress veroorzaken bij de jeugdsporter wanneer het niet goed gaat of als er sprake is van de-selectie (Brown & Potrac, 2009; Blakelock, 2015; Neely et al. (2017) onderzochten de impact van de-selectie vanuit een gedeeld perspectief van ouders en jeugdspelers in voetbal. Hierbij werd gekeken naar de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het omgaan met de-selectie. Jeugdspelers en hun ouders houden zich in eerste instantie bezig met interpersoonlijke emotieregulatie om de reeks negatieve emoties die ze hebben ervaren te helpen beheersen. De verantwoordelijkheid voor het omgaan met de-selectie en de gevolgen daarvan veranderen in de loop van de tijd van een 'ons probleem, mijn verantwoordelijkheid'-oriëntatie vanuit de ouders naar een 'ons probleem, onze verantwoordelijkheid'-oriëntatie en uiteindelijk naar een 'ons probleem, mijn verantwoordelijkheid' oriëntatie van de jeugdspeler.

Hierdoor leren deze jeugdspelers om zelf meer initiatief te nemen in het omgaan met de-selectie en de gevolgen hiervan.

Rationalisatie en positieve herkadering zijn hierbij specifieke coping strategieën die zowel jeugdspelers en ouders samen gebruikten om met de-selectie om te gaan (Tamminen & Holt, 2010; Neely et al., 2016). Bij rationalisatie spreken jeugdsporters met hun ouders over mogelijke verklaringen voor de-selectie. Bij positieve herkadering richt de ouder zich vooral op de mogelijkheden voor het kind na de-selectie, zoals het benadrukken van de prestatie om zover te komen in het voetbal of de leerervaring in hun ontwikkeling (Neely, McHugh, Dunn & Holt, 2017). De rol van ouders is bij de-selectie vooral ondersteunend in het verwerkingsproces en, in een later stadium, gericht op de mogelijkheden die de-selectie ook met zich meebrengt (Kübler-Ross & Kessler, 2005).

Rol trainer/coach

Naast ouders zijn trainers en coaches invloedrijke mensen in de ontwikkeling van een jeugdsporter. Bailey (2006) geeft aan dat de acties en interacties van coaches grotendeels bepalen of kinderen en jongeren positieve aspecten van sport ervaren en of het potentieel van jeugdsporters wordt gerealiseerd. Ook Iso-Ahola (1995) komt tot de conclusie dat het maximaliseren van de ideale omstandigheden voor succesvolle prestaties en sportplezier vereist dat coaches dienen als facilitators van autonome zelfregulatie van de jeugdsporters in plaats van controllers te zijn van doelen en gedragingen. In de sportcontext kan het gedrag en de interpersoonlijke stijl van de coach een grote rol spelen bij het vormgeven van niet alleen de prestaties van jeugdsporters, maar ook de psychologische ervaringen die jeugdsporters ontlenen aan hun sportdeelname (Vallerand & Losier, 1999; Smoll & Smith, 2002; Stenling & Tafvelin, 2016). Volgens Tamminen en Holt (2012) moeten coaches jeugdtopsporters leren om te gaan met stressoren door een ondersteunende context voor leren te creëren. Deze vaardigheden vereisen een grote mate van zelfreflectie bij de trainer en coach aangezien hun handelen bij deze verschillende rollen en strategieën voortkomt uit hun eigen overtuigingen en waarden (Jacobs, Claringbould, & Knoppers, 2016).

Het gedrag, de rol en aanpak van de trainer en coach is medebepalend voor de ervaringen van een jeugdspeler bij een BVO. Hierbij is ondersteuning ten aanzien van de psychologische basisbehoeften, zoals competentie en autonomie vergroten en het versterken van de relatie tussen jeugdspeler en coach een positieve indicator (Ryan & Deci, 2000; Smith & Smoll, 2002; Hilhorst et al., 2014; Schlesinger, 2018).

Over de rol van trainers en coaches na de-selectie is weinig internationaal onderzoek te vinden, terwijl de-selectie vaak gebeurt op basis van de beslissingen van de coach (Neely, McHugh, Dunn & Holt, 2017). Volgens Capstick en Trudel (2010) vinden jeugdvoetbalcoaches de beslissing van de-selectie een van de meest uitdagende aspecten van hun werk. Zij zagen bijvoorbeeld dat sommige coaches indirecte methoden gebruikten om de-selectie te communiceren, bijvoorbeeld het plaatsen van een lijst met spelers die het team hebben gehaald. Dit doen zij om hun contact met de jeugdspelers te beperken en de communicatie minder belastend te maken. Andere coaches kozen voor een meer directe en persoonlijke aanpak, zoals telefoongesprekken en persoonlijke gesprekken. De de-selectieprocedure heeft een grote invloed sportbetrokkenheid van jeugdsporters. Het is dan ook van belang om vanuit de club een goede selectieprocedure op te stellen die duidelijkheid geeft voor de jeugdspeler zelf en de coach over het de-selectieproces (Bradbury & Forsyth, 2012).

Rol leeftijdsgenoten

Naast ouders en trainers speelt de relatie met leeftijdsgenoten een belangrijke rol in het leven van adolescente jeugdsporters (Ullrich-French & Smith, 2009). De meeste internationale onderzoeken over de rol van leeftijdsgenoten bij jeugdvoetballers richten zich op de periode binnen de jeugdopleiding van een BVO (Ommundsen, Roberts, Lemyre & Miller, 2005; Vazou et al., 2005; Keegan et al., 2010). Er is weinig onderzoek gedaan naar de invloed en rol van leeftijdsgenoten na de-selectie.

De relatie tussen jeugdspelers en leeftijdsgenoten heeft vooral te maken met de kwaliteit van de vriendschap en de acceptatie van teamgenoten (Ommundsen et al., 2005). Vazou et al. (2005) concludeert dat het gevoel van competentie van jeugdsporters sterk verband houdt met de mate van acceptatie door leeftijdsgenoten; hoe meer ze geaccepteerd worden door hun teamgenoten, hoe beter ze presteren. Acceptatie van leeftijds- en teamgenoten zorgt ook voor een versterkte motivatie doordat ze vertrouwen in elkaar op bouwen en elkaar kritiek en complimenten durven te geven. Daarnaast bieden ze elkaar meer emotionele steun en gaan ze makkelijker onderlinge sociale relaties aan (Keegan, Spray, Harwood & Lavalley, 2010).

Het vriendschapsnetwerk van elite jeugdvoetballers bestaat vanwege de hoge niveaus van psychologische en sociale onderdompeling in de wereld van het professionele voetbal voornamelijk uit andere teamgenoten (Brown & Potrac, 2009). Een dergelijke onderdompeling kan het voor deze jeugdspelers ook moeilijk maken om buiten het voetbal relaties te ontwikkelen en te onderhouden met leeftijdsgenoten die niet op hun niveau sporten. De psychosociale ondersteuning van deze jeugdspelers komt vooral vanuit de club door bijvoorbeeld coaches, hoofd opleiding en teamgenoten. Na de-selectie worden elite jeugdspelers niet langer beschouwd als een integraal onderdeel van de professionele club. Als gevolg hiervan is de primaire bron van sociale steun van teamgenoten, die eerder werd gebruikt, niet langer aanwezig (Blakelock, 2015). Mogelijk dat de rol van andere leeftijdsgenoten, zoals (school)vrienden, belangrijker wordt na de-selectie. In dit onderzoek zal hier meer aandacht voor zijn.

4. Onderzoeksmethoden

Om goed antwoord te krijgen op de onderzoeksvragen die zich voornamelijk richten op de ervaringen van jeugdspelers, is gekozen voor kwalitatief onderzoek. Hiervoor worden semigestructureerde één-op-één interviews als instrument gebruikt. De kwalitatieve onderzoeksmethode is zeer geschikt om dieperliggende overtuigingen, gevoelens en gedachten te achterhalen (Armour & Macdonald, 2012). Dit kwalitatief onderzoek richt zich op een specifiek fenomeen, de-selectie van jeugdspelers, binnen een bepaalde context, namelijk jeugdvoetbalopleiding van Nederlandse BVO's. Interviews bieden als voordeel dat er dieper kan worden ingegaan op de antwoorden van de ondervraagden, zodat ook hun mening, motieven en ervaringen achterhaald kunnen worden (Boeije, 2008).

4.1 Participanten

Het onderzoek werd uitgevoerd met negen jeugdvoetballers (N=9) die tussen hun twaalfde en zestiende jaar zijn gedeselecteerd bij de jeugdopleiding van twee betaald voetbalorganisaties, te weten FC Utrecht en Almere City FC. Acht deelnemers hebben bij FC Utrecht in de jeugdopleiding gevoetbald en één deelnemer bij Almere City FC. Na eerst een oproep te

hebben gedaan via sociale media aan ouders van geselecteerde jeugdspelers, zijn de geïnterviewde jeugdspelers uiteindelijk via hun huidige jeugdtrainers en Hoofd Jeugdopleidingen van verschillende amateurclubs uitgenodigd om te participeren in dit onderzoek. Er is door de trainers en hoofd jeugdopleidingen een selectie gemaakt van jeugdspelers die binnen de doelgroep vallen. Alle deelnemers waren jongens in de leeftijd tussen veertien en negentien jaar tijdens het interview. Het moment van de-selectie bij de geïnterviewde jeugdspelers was tussen een half jaar en drie jaar geleden. Alle spelers zijn nog actief in voetbal. De deelnemers en hun ouders hebben schriftelijk toestemming gegeven voor het afnemen van de interviews. Dit is verplicht volgens AVG (Algemene Verorderingswet) en de Gedragscode voor Onderzoek en Statistiek.

Achter ieder citaat wordt met een pseudoniem aangeduid welke respondent deze uitspraak heeft gedaan om hun anonimiteit te waarborgen. Ook hun leeftijd ten tijde van het interview wordt vermeld, tussen haakjes.

4.2 Interviews

Er zijn negen één-op-één semigestructureerde interviews afgenomen met jeugdspelers van amateurclubs die tussen hun twaalfde en zestiende jaar een moment van de-selectie hebben ervaren bij een betaald voetbalorganisatie, BVO. Aangezien deze jeugdspelers een homogene groep is die tot de categorie 'gedeselecteerde jeugdspelers van een BVO' horen en er na het negende interview geen nieuwe, relevante informatie meer naar voren kwam, waardoor er saturatie ontstond, (Baarda & Van der Hulst, 2017) zijn we gestopt met het afnemen van interviews en is er uiteindelijk volstaan met negen interviews. Na schriftelijke toestemming van de speler én zijn ouders hebben deze interviews plaats gevonden op een plek waarbij de jeugdspeler zich vertrouwd voelt; vijf interviews zijn op de voetbalclub afgenomen, twee interviews online en één interview bij een jeugdspeler thuis.

Al deze interviews zijn semigestructureerd afgenomen om te zorgen dat er een natuurlijk gesprek plaatsvindt. De vragen en antwoorden stonden niet van tevoren vast, maar de onderwerpen wel. Deze onderwerpen zijn verwerkt in een topiclijst waardoor de kaders voor het onderzoek gewaarborgd blijven.

Uit het theoretisch kader van Schlesinger (2018) zijn '*intrapersoonlijk*' en '*interpersoonlijk*' als onderwerpen gebruikt. De volgorde van het behandelen van de onderwerpen is afhankelijk geweest van het gespreksverloop. Belangrijkste is dat in elk interview alle topics aan de orde zijn gekomen (Baarda & Van der Hulst, 2017).

Vooraf aan het interview zijn de deelnemers geïnformeerd over het feit dat de data uit het interview geanonimiseerd worden, zodat zij gestimuleerd werden om vrijuit te praten, in plaats van sociaal gewenste antwoorden te geven. Achter ieder citaat is met een pseudoniem aangeduid welke respondent deze uitspraak heeft gedaan om hun anonimiteit te waarborgen. Ook hun leeftijd ten tijde van het interview is vermeld, tussen haakjes. Ook is benadrukt dat er geen 'goede' of 'beste' antwoorden zijn. Daarnaast mochten de deelnemers, indien gewenst, bepaalde vragen onbeantwoord laten. Tijdens het interview heeft de onderzoeker regelmatig de gegeven antwoorden samengevat, en teruggekoppeld aan de deelnemer. Dit heeft de betrouwbaarheid vergroot omdat de deelnemer de kans krijgt ter plekke het antwoord aan te vullen (Gale et al., 2013).

Achter ieder citaat is met een pseudoniem aangeduid welke respondent deze uitspraak heeft gedaan om hun anonimiteit te waarborgen. Ook hun leeftijd ten tijde van het interview wordt vermeld, tussen haakjes.

4.3 Data-analyse

Alle interviews zijn opgenomen met audioapparatuur, dictafoon op iPhone, en uitgewerkt tot Microsoft Word documenten. Na het transcriberen van de interviews zijn de tekstfragmenten onderverdeeld in de labels *'intrapersoonlijk'* en *'interpersoonlijk'* om de data voor de deelvragen overzichtelijker te maken. Binnen deze labels zijn diverse vertakkingen, codes, ontstaan door informatie die afkomstig is vanuit de literatuur review en de antwoorden van de deelnemers, zoals *'motivatie'*, *'coping'* en *'identificatie'* bij de labels *'intrapersoonlijk'*. Bij het label *'interpersoonlijk'* kwamen de codes *'rol ouders'*, *'rol coaches'* en *'rol leeftijdsgenoten'* naar voren. Op deze wijze is er een codeboom ontstaan waarmee geselecteerde tekstfragmenten per code verdeeld konden worden om te verwerken binnen de resultaten.

4.4 Betrouwbaarheid en validiteit

Er is in eerste instantie gekozen voor semigestructureerde diepte-interviews aan de hand van een topiclijst gebaseerd op het theoretische kader van Schlesinger (2018). Dit heeft de validiteit van dit onderzoek verhoogd. Om de betrouwbaarheid van de gegevens meer te bevorderen zijn de aannames van de interviewer vooraf gedeeld met de thesisbegeleider. Dit is gedaan om te voorkomen dat eigen meningen en voorkeuren de gegevens mogelijk 'kleuren' (Baarda & Van der Hulst, 2017). De betrouwbaarheid wordt vergroot doordat alle interviews met een iPhone worden opgenomen. Om de betrouwbaarheid verder te vergroten zullen de originele gegevens voor de thesisbegeleider toegankelijk zijn. Hiervoor is schriftelijk goedkeuring gevraagd aan de geïnterviewde. In de voorbereiding op de interviews heeft de onderzoeker een proefinterview afgenomen met een uitgestroomde jeugdspeler die niet binnen de doelgroep valt. Na dit proefinterview is de inhoud en de werkwijze geëvalueerd voor een betere voorbereiding op de vervolg interviews met de doelgroep. De externe validiteit van dit onderzoek is verminderd aangezien er sprake is van een kleine groep respondenten, waarvan de meeste in dezelfde jeugdopleiding hebben gezeten. De interviews hebben plaatsgevonden in een vertrouwelijke omgeving voor de participanten, op de club of in thuissituatie. Dit heeft een positieve invloed op de ecologische validiteit omdat er sprake is van een natuurlijke en vertrouwde omgeving (Baarda & Van der Hulst, 2017).

5. Onderzoeksproces

Bij de semi- gestructureerde interviews is gebruik gemaakt van een topiclijst, die de leidraad vormde voor het gesprek. De gemiddelde duur van de interviews was 34 minuten. Via mijn eigen netwerk en met de hulp van andere persoonlijke contacten met trainers en hoofd opleiding zijn de jongens benaderd. Het grootste deel van de jeugdspelers was gelijk positief, twee spelers zeiden niet mee te willen doen, waarvan er één alsnog heeft meegedaan nadat de doelstelling van het onderzoek duidelijk werd. De onderzoeker heeft telefonisch en

schriftelijk contact gehad met alle respondenten en hun ouders voor informatie en toestemming.

De sfeer tijdens de interviews was over het algemeen goed. De onderzoeker heeft de tijd genomen om de jeugdspelers vertrouwd te maken met de onderzoeker door te starten met uitleg over het doel en relevantie van het onderzoek en vragen te stellen aan de speler over zijn ervaringen binnen het team en de club. Er is door de respondenten op gevarieerde wijze antwoord gegeven op de door de interviewer gestelde vragen. Waar sommige spelers uitgebreid over hun ervaringen vertelden, waren er enkele spelers die moeilijk woorden konden vinden om hun emoties en ervaringen uiting te geven. Dit bleek geregeld uit de stiltes na een vraag hierover en het gebruik van “euh” en “gewoon”. Deze stiltes en sommige uitdrukkingen zijn, waar ze de leesbaarheid van de onderzoeksresultaten aantastten, weggelaten. Daarnaast werd geregeld de indruk gewekt dat enkele spelers toch wel wat gespannen waren en korte antwoorden gaven op de verschillende vragen over hun ervaringen en emoties na de-selectie.

6. Resultaten

“Ik leefde er zo lang voor. Het was wel mijn droom.” (Kjeld, 14 jaar)

Vanuit de onderzoeksvragen en na analyse van de data uit de negen interviews zijn drie hoofdthema's naar voren gekomen waarin de resultaten zijn gebundeld. Deze thema's zijn:

- *De algemene ervaringen van adolescente jeugdspelers na de-selectie bij BVO.*
- *De invloed van intrapersoonlijke omstandigheden op de ervaringen van jeugdspelers na de-selectie als hoofdthema, met motivatie, identificatie en coping hierbij als subthema's.*
- *De invloed van interpersoonlijke omstandigheden op de ervaringen van jeugdspelers na de-selectie als hoofdthema, met de rol van ouders, coaches en leeftijdsgenoten hierbij als subthema's.*

Per hoofdthema en subthema volgt hieronder een uiteenzetting van de resultaten. Om de thema's te verduidelijken en inzicht te bieden in de manier waarop de respondenten over deze thema's spreken, zijn citaten van verschillende jeugdspelers toegevoegd.

6.1 Ervaringen jeugdspelers na de-selectie

De ervaringen van de jeugdspelers nadat ze bericht hadden gekregen dat ze niet meer verder mochten in de jeugdopleiding van een BVO zijn verschillend; waar de ene speler vrij snel aan het vooruitkijken was, *“voordat ik het gesprek had dat ik afgevalen was, had ik al een gesprek bij Hercules om daar te gaan spelen”* (Leon, 15 jaar), blijkt de andere speler langer de tijd nodig te hebben gehad om de negatieve boodschap te verwerken. Mischa (18) zegt hierover: *“Als je als klein jongetje voetbalt, negen van de tien jongetjes hebben natuurlijk de droom om profvoetballer te worden en het te maken. Bij mij was dat idee gewoon weg na het gesprek; ‘waar doe je het nog voor’?”. Zeker ook bij jongens die de de-selectie niet zagen aankomen*

was de teleurstelling groot. Mats (16) zegt hierover: *“Ja, eh, ik zag het niet echt aankomen, enne, ja ik dacht eh, waarom ik? Waarom val ik af? Ik was heel erg verdrietig. Ja, toen dacht ik misschien stop ik wel.”*

Voor een aantal jongens was het eigenlijk geen verrassing dat ze niet meer door mochten bij de jeugdopleiding, vanwege een blessure, weinig speeltijd of omdat ze ‘op rood’ stonden na het laatste POP gesprek. Dit zijn Persoonlijke Ontwikkelingsgesprekken tijdens het seizoen waarbij de voortgang van de speler wordt besproken. Zo antwoordt Aron (16) op de vraag hoe het voor hem was toen hij te horen kreeg dat hij niet verder kon bij de jeugdopleiding:

In mijn geval had ik het eigenlijk wel verwacht. Ik speelde heel weinig dit seizoen...Weinig minuten. Ik had meerdere gesprekken met de trainer hoe ik ervoor stond. Dus het was niet onverwachts. De klap was minder hard, maar nog steeds was het wel jammer.

Ook externe factoren kunnen invloed hebben op de hoeveelheid speeltijd. Volgens Leon (15) kon hij ook door de Corona maatregelen minder laten zien:

Ja, ik kreeg weinig speelminuten. Was toch wel niet heel leuk om amper te spelen op zaterdag in de competitie. En toen met corona ook geen training ofzo. Thuis dingen om te oefenen. Kon je niet echt jezelf bewijzen...Met corona was het ook nog moeilijker om je te kunnen bewijzen, zeg maar.

Minder speelminuten tijdens het seizoen is kennelijk vaak een voorbode voor de selectie aangezien de spelers hierdoor minder kans krijgen om zichzelf te laten zien tijdens wedstrijden. Net zoals Leon zag Sam (17) het eigenlijk ook wel aankomen dat hij niet verder mocht: *“En ja op een gegeven moment inderdaad ehm ging ik ook minder spelen, omdat ik in principe eigenlijk niet heel goed speelde, omdat ik terugkwam van een lange blessure”*. Hoewel het voor deze jongens duidelijk niet als verrassing kwam, werden andere gedeselecteerde spelers er wel door verrast. Zo vertelt Mats (16): *“ja, voor mijn gevoel ging het altijd heel erg goed, ik trainde met hoge teams mee alsnog, en we hadden popgesprekken altijd en daar stond bij het laatste popgesprek dat ik door zou gaan.... maar ja, dat verandert blijkbaar”*. Ook Jordi (17) zag de beslissing niet echt aankomen: *“de POP gesprekken waren allemaal positief. Ik stond gewoon telkens op doorgaan enzo”*. Hetzelfde geldt voor Kjeld (14): *“Ik stond altijd basis. Je speelde toen nog op half veld, dus je had meer speeltijd. Ze waren enthousiast. Ik voelde me goed. Dus”*. Bij Wassim (16) kwam de beslissing hard aan. Hij vertelt dat hij heel veel heeft gewerkt aan zijn aandachtspunten en vond dat hij zich daarin had ontwikkeld.

Een aantal jeugdspelers die bij FC Utrecht in de jeugdopleiding hebben gezeten geven aan dat de toenmalige hoofd jeugdopleidingen degene is geweest die besloten had dat ze ‘afgevalen’ waren. Niet de trainer zelf, volgens hen. Kjeld (14): *“ja...het ging heel goed. De trainers waren enthousiast. Alleen de hoofd opleidingen niet. Dus...ja... toen ik kreeg ik zo’n belletje....dat was wel raar”*. Ook Lars (16) heeft deze ervaring:

Een groepje daarboven, een paar mensen die beslissen die komen kijken naar de wedstrijden....En die gaan beoordelen of je verder kan naar een volgend seizoen. De trainer heeft er ook een aandeel in, het is zeg maar

fifty-fifty. De trainer heeft uiteindelijk gezegd dat ik helaas moest afvallen.

Het is onbekend in hoeverre het bij de spelers duidelijk was dat de hoofd jeugdopleiding de uiteindelijke beslissing maakt over selectie of de-selectie. De trainer is degene die de boodschap hierover bekend maakt bij de speler. Soms leidt dit dus tot verwarring omdat de trainer een andere mening heeft dan de hoofd jeugdopleiding of tijdens het seizoen verschillende signalen over de voortgang heeft afgegeven.

Uit de interviews komt naar voren dat de jeugdspelers op verschillende manieren zijn geïnformeerd over hun de-selectie. Vier jongens hadden een persoonlijk gesprek met hun trainer waarbij verteld werd dat zij waren 'afgevallen'. Alle respondenten gebruikten tijdens het interview het woord 'afvallen' in plaats van de-selectie. Bij de vijf jeugdspelers die nog op de basisschool zaten toen er sprake was van de-selectie zijn hun ouders gebeld. Alle vijf spelers waren twaalf jaar oud toen zij het bericht van de-selectie te horen kregen. Daarna was er een mogelijkheid om samen met de trainer in gesprek te gaan bij de club. Hiervan hebben twee jeugdspelers gebruik gemaakt. Sam (17) zegt hierover; *"ik was wel heel emotioneel in het gesprek.....ik weet nog dat ik de tranen in mijn ogen had"*. De andere zeven spelers gaven aan dat ze geen zin meer in een gesprek met de trainer hadden: *"Normaal heb je zo'n gesprek over waarom....daar kon ik voor kiezen, maar dat hoefde niet voor mij....ik wist toch wel waarom"* (Leon, 15 jaar). Ook Lars (17) zegt: *"er is een gesprek aangeboden waarin ze konden uitleggen waarom. Maar dat hoefde voor mij niet meer"*.

Het is duidelijk dat de jeugdspelers verschillende ervaringen hebben gehad na de-selectie. Dit heeft te maken met de verwachtingen, rol en communicatie van het kader binnen de club, interpersoonlijke omstandigheden, maar vooral met hun eigen verwerkingsproces hierin; de intrapersonlijke omstandigheden. De volgende paragraaf gaat hier uitgebreider op in om meer duidelijkheid te geven over de verschillende aspecten die van invloed zijn op deze omstandigheden.

6.2 Intrapersonlijke omstandigheden

Bij intrapersonlijke omstandigheden gaat het over de persoonlijke eigenschappen, zoals de mate van motivatie, copingstijl en identificatie, van jeugdspelers die van invloed kunnen zijn op hun ervaringen en gedrag na de-selectie bij een jeugdopleiding van een Nederlandse BVO. Uit de interviews komt naar voren dat de jeugdspelers verschillende manieren hadden bij het verwerken van de teleurstelling na het bericht van de-selectie uit de jeugdopleiding van de BVO. Waar bijvoorbeeld Lars (17) *'de hele avond in bed lag en moest huilen'*, zegt Jordi (17) *"ja...je moet het er gewoon mee doen, hè"*. Beide spelers waren twaalf jaar oud toen ze het bericht van hun trainer kregen, via hun ouders. Volgens de spelers was het beleid van de club om in de onderbouw, jeugdspelers tot 13 jaar, de boodschap over selectie en de-selectie telefonisch via de ouders te doen. Uit de interviews komt naar voren dat de-selectie bij een BVO vooral invloed heeft op de motivatie en zelfbeeld van de jeugdspelers. Ook de manier van omgaan met deze teleurstelling, coping, komt aan bod in de gesprekken. In de volgende paragrafen zullen deze persoonlijke kenmerken dan ook apart beschreven worden.

6.2.1 Coping

Er zijn verschillende manieren te herkennen waarop jeugdspelers omgaan met het bericht van de-selectie bij een BVO. Sagar (2010) heeft hiervoor verschillende strategieën beschreven; problem-focused, emotion-focused en avoidance-focused. De strategie die het meest gebruikt werd, was je best blijven doen, en harder trainen. Hierbij lijkt de jeugdspeler zichzelf te willen bewijzen, omdat er vaak nog tijd tussen het gesprek van de-selectie en einde seizoen zit. Dit is een problem-focused strategie waar de speler zich dus richt op 'het probleem', namelijk de-selectie, door vooral het ongelijk laten zien van de club bij deze beslissing. Deze strategie komt ook naar voren uit de woorden van Leon (15), die vertelt over zijn periode na de-selectie *"ja, ik voelde het gewoon echt. Ik wilde het laten zien, gewoon hard werken en je best doen. Maakt niet uit wat er gebeurt, gewoon altijd doorgaan. Dat voelde ik zelf zeg maar"*. Ook Mischa (18) zegt; *"Maar weet je, je blijft ergens nog hoop houden. Ik wou koste wat het kost het seizoen afmaken en mezelf nog laten zien. Ik heb het seizoen afgemaakt met de intentie 'ik laat zien wat ik kan en ik laat zien dat ze een fout maken'".*

Bij een aantal spelers was er dus een drang om nog beter hun best te doen tijdens de resterende trainingen. Dit was vaak hun manier om het seizoen met een goed gevoel af te sluiten en ook aan de aan teamgenoten, trainers en ouders te laten zien dat zij er alles aan gedaan hebben.

Een andere aanpak, die door een aantal van de spelers onbewust werd toegepast, was het praten met mensen om hen heen, vooral ouders en vrienden om beter om te gaan met de emoties die gepaard gingen met de-selectie. Deze emotion-focused strategie hielp hen vooral in de eerste fase na de-selectie. Wassim (16) vertelt: *"vooral heel veel gepraat met ouders en ik had ook een gesprek met m'n trainer die tijd en die heeft mij ook gewoon gerustgesteld"*. Aron (17) deelde zijn teleurstelling juist met zijn vrienden; *"En toen appte ik de jongens in de appgroep: 'boys ik ben afgefallen'. Ik belde gewoon een paar vrienden van mij op. Dat was het moment dat ik geëmotioneerd raakte. Ik vond het heel erg dat ik uit dat team moest zoals ik aangaf. Omdat ik al wist dat ik zou afvallen"*. Doordat de jeugdspelers hun emoties delen met anderen ervaren zij zelf meer ontspanning en ontdekken ze dat deze gevoelens erbij horen. Het zorgt voor een makkelijker verwerkingsproces na de-selectie (Sagar, 2010). Ook relativering is een manier om om te gaan met de teleurstelling van de-selectie. Dit is een meer avoidance-focused stijl. Zo zegt Wassim (16); *"In het begin vond ik dat heel jammer, een paar dagen, maar dan...nou ja...mijn ouders hebben me heel erg gesteund en toen zag ik dat het juist als de motivatie om nog beter m'n best te doen"*.

Om met hun emoties om te gaan na de-selectie gingen de jeugdspelers vooral praten met mensen in hun omgeving of ze gingen harder trainen. Deze emotion- en problem focused strategieën kwamen het duidelijkst naar voren tijdens de meeste interviews. Een avoidance-gerichte aanpak, bijvoorbeeld door de situatie te relativiseren of de aandacht te richten op de toekomst bij een andere club, zijn in 2 interviews besproken. Omdat de manier van omgaan met de teleurstelling na de-selectie bij een BVO invloed heeft op de mate van motivatie bij de jeugdspeler, wordt hier in de volgende paragraaf aandacht aan besteed.

6.2.2 Motivatie

Uit de literatuur blijkt dat de mate van motivatie in het voetballen afhangt van hoe de jeugdspeler zelf omgaat met de-selectie. De teleurstelling over de-selectie en verandering van

intensiteit en spelniveau bij de nieuwe amateurclub kan invloed hebben op de motivatie van jeugdspelers binnen voetbal. Voor een aantal jeugdspelers was het lastig om gemotiveerd te blijven bij hun nieuwe club. Mischa (18) zegt hierover; *“ik was gewoon de beste van het team, ik stak er bovenuit, wat natuurlijk ook wel logisch is, maar de motivatie ontbrak wel merkte ik. Waar ik voorheen met veel plezier naar de training kwam, was dat nu wel minder. Vooral met het seizoen bij FC Utrecht in het achterhoofd”*. Ook Aron (17) moest wennen bij zijn nieuwe club: *“Tuurlijk merk je wel dat in Utrecht alles wat serieuzer is. Bij Hercules zit je in een team met jongens die drinken en zuipen. Dat vond ik in het begin wel lastig”*.

Andere spelers vonden het juist prettig om weer bij een amateurclub te gaan spelen. Ze ervaren minder druk en meer vrije tijd voor andere dingen:

Misschien is het goed geweest dat je moest afvallen. Een beetje gek om zo te zeggen. Achteraf wel goed geweest. Zonder die druk heb ik meer plezier in voetbal. Ook meer tijd voor andere dingen. Je traint iets minder en gewoon op een normale tijd. In Utrecht train je overdag en heb je in de avond wat. Hier train je gewoon in de avond en heb je de middag om nog iets te doen. Bij Utrecht heb je school, trainen en dan moet je nog je huiswerk maken. Bij een amateurclub heb je gewoon wat meer vrije tijd (Aron, 17).

Sommige jeugdspelers zijn teruggegaan naar hun oude club omdat dat bekend en vertrouwd was voor hun. Vaak speelden ze weer met vrienden in een team. Sam (17) zegt hierover:

Ik vond het gelijk weer echt leuk met de groep, ook met oude teamgenoten van voordat ik naar Almere ging. En eh ja, ik paste daar ook gewoon beter in de groep....helemaal niet in hokjes plaatsen, maar meer jongens met wie ik sneller op een lijn lag, bij wie ik me beter voelde. Ik voelde me daar gelijk thuis, vond het veel leuker daar. Was ook echt serieus, drie keer in de week trainen, ook wedstrijden, ook hoog niveau. Maar ook af en toe een funtraining, dat vond ik wel leuk. Had ik wel gemist.

Plezier is een belangrijke voorwaarde voor motivatie (Keegan, Spray, Harwood & Lavalley, 2010; Schippers-van Velthoven, 2016). De nadruk op plezier komt ook naar voren in de ervaringen van verschillende spelers bij hun nieuwe club. Zo vertelt Lars (17): *“ja, niet zoveel druk, wat meer plezier maken. Toen ik bij Jonathan kwam had ik echt wel veel plezier. Mijn ouders zeiden dat ook, dat ze zagen dat ik meer plezier had en met meer rust voetbalde”*. Veel spelers zien ook de mogelijkheden die het voetballen op een lager niveau met zich mee brengt. Zoals Sam (17) het mooi verwoordt:

Nou wat ik niet mis is die enorme prestatiedruk. Dat enorme trainen. Eigenlijk die druk, dat je moet presteren, de hele tijd moet trainen. Dat mis ik niet. Ik mis niet dat je vier keer in de week de trein naar Almere moet pakken. Dat mis ik niet. Enne...al die tijd die je eigenlijk kwijt bent aan het voetbal. Ik heb nu gewoon werk als trainer bij een team. Ik train zelf. Ik doe doordeweeks en in het weekend leuke dingen bij mijn vrienden. Dat had bij Almere niet gekund. Wat ik niet mis, is

dat je geen vrije tijd hebt.

Aan de andere kant missen veel spelers wel de toernooien tegen internationale clubs en de competitie tegen topclubs; *“met team hoger naar Oostenrijk en Duitsland om daar tegen Bayern München te spelen. En in het derde, laatste jaar gingen we naar Spanje. Tegen Real Madrid gevoetbald. Leuke dingen om mee te maken”* (Lars, 17 jaar). Dit zien zij vooral als een mooie ervaring van hun tijd binnen de jeugdopleiding van de BVO.

Uit de interviews komt naar voren dat de meeste jeugdspelers meer motivatie krijgen doordat ze vaak plezier ervaren in het voetballen, omdat ze meer tijd hebben voor vrienden, school en ook minder druk ervaren bij de nieuwe club. Motivatie is ook sterk afhankelijk van de identificatie van een speler met zijn status als talentvolle jeugdvoetballer bij een BVO. Vandaar dat er in de volgende paragraaf aandacht besteed wordt aan de mate van identificatie tijdens en na de jeugdopleiding.

6.2.3 Identificatie

Identificatie bij jongeren gaat vooral over hoe zij naar zichzelf kijken en waarderen. Bij een jeugdspeler van een BVO is de waarde die de speler zelf geeft aan de status van talentvolle jeugdvoetballer belangrijk. Zoals aangegeven kan de hoeveelheid waarde die een jeugdspeler aan deze status hecht, van invloed zijn op hun zelfrespect (Brewer et al., 1993). Zoals Blakelock (2015) aangeeft ontwikkelen jeugdspelers bij een BVO vaak een hoge sportidentiteit als gevolg van de uitzonderlijke omstandigheden die gelden binnen een jeugdopleiding van een BVO. Dit kan problemen geven bij de selectie aangezien jeugdspelers daarbij dan een sterk gevoel van falen kunnen hebben (Wylleman & Lavalley 2004; Gordons & Lavalley, 2012). Tijdens de verschillende interviews geven de spelers aan dat dit gevoel van falen vooral versterkt werd op school. Zo zegt Mats (17); *“Omdat ik het confronterend vond, lastig om te zeggen. Vond het niet leuk. Had het ook te maken met FC Utrecht. Dat was best stoer...Dan val je af... Dan ben je niet meer zo stoer. Soort van eer word je afgenomen”*. Ook Lars (17) vond het lastig om op school te vertellen dat hij niet meer verder mocht bij FC Utrecht:

De volgende dag moest ik gewoon weer naar school toe. Ik had wel tegen vrienden gezegd: ik kan deze week gebeld worden of ik doorga. Dat vonden ze wel leuk. Die vonden het heel leuk voor mij dat ik zo voetbalde. Toen zei ik: ik heb helaas gehoord dat ik moest afvallen. Niet leuk om het er met mensen over te hebben... ik kan daar niet goed tegen.

Deze sportidentiteit van de jeugdspelers wordt vaak ook versterkt door verwachtingen en benadering van anderen, zoals vrienden en ouders (Appleton, Hall & Hill, 2010). Dit kan prettig zijn doordat de speler zich gewaardeerd voelt. Aron (17) vertelt hierover: *“Dat mensen anders naar je gaan kijken. Dat gevoel was altijd wel fijn...ik denk dat iedereen dat vindt. Als er een mooie actiefoto is, die een fotograaf heeft genomen, dan deel je dat even op je social media. Ben je daar trots op. In een Utrecht tenue”*. Ook Lars (17) vond de aandacht van anderen prettig. Tijdens het interview zegt hij hierover; *“Ik vertelde na het weekend altijd over de wedstrijden enzo. Helemaal leuk om te horen. Ze vonden het altijd leuk....ze hadden altijd respect voor me. Dat ik op zo’n hoog niveau het zo goed deed, op een jonge leeftijd zeg maar”*. Als deze aandacht van anderen verandert nadat een speler is afgevallen kan dat frustrerend

zijn, zeker wanneer een speler aan klasgenoten en vrienden moeten uitleggen waarom hij afgefallen is. Aron (17) herinnert zich dit nog goed:

Ze gingen allemaal vragen stellen enzo...negen van de tien keer reageerde ik daar niet op, want ik had daar helemaal geen zin in, om het verhaal uit te leggen aan iedereen, dus ik zei gewoon: 'ik was niet goed genoeg'. Ik had geen zin om het verhaal aan iedereen uit te leggen. Dat is wel redelijk vervelend als je afvalt en dat iedereen vraagt: waarom, vond je het niet meer leuk, dat voetbal? Maar mensen beseffen niet dat de voetbalwereld een hele harde wereld is en waar als je een seizoen niet goed bent, je gewoon wordt weggestuurd alsof het niks is.

Gevoelens van falen en schaamte door geen onderdeel meer uit te maken van een selectie groep jeugdvoetballers waren er soms ook tijdens schooltijd. Aangezien sommige spelers op een school zaten met meerdere medespelers van FC Utrecht voelden zij zich niet meer onderdeel van 'de groep FC Utrecht spelers'. Jordi (17) vertelt; *"een groep van Utrecht stond altijd bij elkaar. Ik ging maar snel bij mijn vrienden staan. Geen speler van Utrecht...dan hoor je er niet meer bij"*. Mats (17) had een andere negatieve ervaring op school na zijn de-selectie; *"ik weet nog heel goed dat ik met voetballen niet meer als eerste werd gekozen. Werd een andere jongen gekozen die bij FC Utrecht speelde. Ja, ik schrok...werd gelijk aan de kant gezet"*. Een aantal spelers ervaarde dat de nieuwe status als 'ex FC Utrecht speler' ook meer druk gaf bij hun nieuwe club: *"ze zien mij wel als iemand die van Utrecht komt"* zegt Kjeld (14). Toen vrienden van Lars (17) wisten dat hij was afgefallen bij FC Utrecht zeiden ze meteen: *"kom bij ons voetballen volgend seizoen. Je hebt bij Utrecht gespeeld, je kan wel goed voetballen natuurlijk"*.

Uit bovenstaande beschrijving van de resultaten over de intrapersoonlijke omstandigheden wordt duidelijk dat de copingstijl, eigen motivatie en mate van (sport)identificatie van de jeugdspelers van invloed zijn op hun ervaringen na de-selectie. Elke speler heeft zijn eigen manier om de-selectie te verwerken en hiermee om te gaan. Vanuit verschillende strategieën en met wisselende motivatie. Ook bij het omgaan met hun nieuwe status als 'ex BVO speler' zijn de meeste spelers zoekende. Hoewel de spelers dus verschillend omgaan met de nieuwe situatie na de-selectie is er hierbij wel een gemene deler te ontdekken, namelijk de rol van significante anderen; de meeste spelers ervaren over het algemeen een positieve invloed op de intrapersoonlijke omstandigheden vanuit hun ouders, trainers, vrienden en klasgenoten in het omgaan met de-selectie. De volgende paragraaf zal dan ook verder ingaan op de interpersoonlijke omstandigheden bij de-selectie, gericht op de rol van ouders, trainers en leeftijdsgenoten.

6.3 Interpersoonlijke omstandigheden

Hierbij gaat het over de relaties en interacties tussen jeugdspelers en hun ouders, trainers en leeftijdsgenoten tijdens de opleiding en na de-selectie. Volgens verschillende internationale onderzoeken (Brown & Potrac, 2009; Tamminen & Holt, 2012; Neely, McHugh, Dunn & Holt, 2017) hebben deze relaties en interacties invloed op het verwerkingsproces van de

jeugdspelers. Dit blijkt ook uit de ervaringen van de gedeselecteerde jeugdspelers. De volgende paragrafen gaan hier uitgebreider op in.

6.3.1 Rol ouders

Alle geïnterviewde spelers geven aan dat hun ouders een positieve invloed hebben gehad. De rol van ouders is, zeker vlak na het bericht van de-selectie, het meest belangrijk voor de jeugdspelers. Hierbij zijn ze vaak vooral ondersteunend in het verwerkingsproces. Zo zegt Jordi (16); *“ja, ze vonden het vervelend voor me. Maar ze steunden me goed en hebben me goed geholpen. Ik kon altijd bij ze terecht als ik moest huilen. Maar ze zeiden ook dat ik ze moest laten zien dat ze een fout hadden gemaakt”*. Ook Mischa (18) vertelt over de steun van zijn ouders: *“ze waren heel ondersteunend. Ze zeiden: ‘je kan er niet veel aan doen’, wat ook weer waar was, maar aan de andere kant lieten ze mij ook zien wat andere opties zijn”*.

Wat opvalt is dat veel ouders ook gericht zijn op de mogelijkheden die de-selectie ook met zich meebrengt. Mischa (18) vertelt hierover:

Mijn ouders hebben ook gezegd: ‘die voetballers weten niet wat ze na hun 30^e moeten doen, als jij je focust op school dan heb je je hele leven lang plezier omdat je weet wat je wil doen’. Zij lieten mij zien dat er naast voetbal ook andere dingen waren waar ik plezier in kon vinden. Dat voetbal niet zo belangrijk was als dat ik dacht. Dat vond ik een fijne boodschap om mee te krijgen.

De ouders van Lars (17) keken samen met hem terug op de tijd na de-selectie en zeiden: *“misschien is het goed geweest dat je moest afvallen. Een beetje gek om zo te zeggen, maar achteraf wel goed geweest. Zonder die druk heb je meer plezier in voetbal gekregen en ook meer tijd voor andere dingen”*.

Het bericht van de-selectie had bij veel jongens in eerste instantie een negatieve invloed op hun plezier in voetballen en hun motivatie. Hierdoor gingen veel ouders op zoek naar manieren om de spelers te helpen weer plezier in voetbal te krijgen. Ook de ouders van Jordi (17) vonden het belangrijk dat hij vooral weer plezier kreeg; *“ze zeiden dat ik zelf moest beslissen wat ik leuk vond. Dat het niet uitmaakt of ik hoog of laag voetbalde. Ik moest het plezier terugvinden”*. Andere ouders gingen juist actief en gericht aan de slag met praktische zaken, zoals het vinden van een nieuwe club; *“mijn vader zei dat ie kon regelen dat ik bij een andere club stage kon lopen. Gewoon op goed niveau”* (Mats, 17 jaar).

Ouders hebben ook hun eigen verwerkingsproces na de-selectie. Zeker als het bericht van de-selectie niet geheel verwacht was; *“volgens mij waren zij ook boos toen, want ze hadden het niet verwacht. Ze waren wel aan het meeleven”*, zegt Kjeld (14). Sommige ouders waren ontevreden over de communicatie en ondersteuning vanuit de club of trainer. De moeder van Aron (16) was boos vanwege het gebrek aan steun van de trainer, volgens hem heeft ze aan de telefoon gezegd; *“u zegt dat u helpt, maar u doet eigenlijk helemaal niets. U zegt dat u wat doet, maar laat het niet blijken. Dus hoe moeten wij nu weten dat u helpt”*. Ook de ouders van Mischa (18) hadden het gevoel dat de club en de trainer te weinig oog hadden voor de emoties van hun zoon:

Ze hebben mij verwaarloosd...zeg maar. Dat vonden mijn ouders best wel verschrikkelijk, vooral op zo’n jonge leeftijd natuurlijk,

dat doet veel met iemand, dus mijn ouders waren daar vooral boos over. Daarnaast was het ook heel negatief; ze hebben geen een keer gezegd 'je doet het goed' of 'we zien dat je talent hebt'. Dat ontbrak ook heel erg. Hierdoor werd ik heel onzeker. Dat merkte mijn ouders en zijn toen op gesprek gegaan. Ik weet niet wat voor een gesprekken ze hadden gehad, maar wel dat ze heel boos waren op mijn trainer en op de staf.

Uit de interviews komt naar voren dat ouders een ondersteunende, soms relativerende, en toekomstgerichte houding aannemen na de-selectie. Hierbij geven de meeste ouders ruimte voor de emoties van hun kind. Vaak leggen ouders ook de nadruk op de positieve kanten die de-selectie met zich meebrengt, zoals voetballen met vrienden bij een nieuwe club en meer vrije tijd.

6.3.2 Rol trainer

Naast ouders hebben trainers een belangrijke rol in het omgaan met de-selectie. Uit verschillende internationale onderzoeken komt naar voren dat het gedrag van de trainer van invloed is op de sportbeleving van jeugdspelers. Dit geldt ook na de-selectie waarbij vooral de mate van ondersteuning in het verwerkingsproces van de jeugdspeler van belang is. Ook bij het zoeken naar een nieuwe club kan de trainer van de BVO een belangrijke rol spelen. Lars (17) heeft veel steun heeft ervaren van zijn trainer:

Hij heeft mij verteld dat hij het echt heel jammer vond dat ik niet verder kon. Daar was hij ook wel een beetje teleurgesteld over. Hij had me graag willen meenemen. Maar daarna heeft ie me wel goed geholpen in het verdere proces. Om me weer goed te blijven voelen. Om leuk te blijven voetballen op de trainingen die er nog kwamen. En om een club te zoeken waar ik verder kon.

Ook Wassim (16) heeft het gesprek na de-selectie met zijn trainer bij BVO als prettig ervaren, zeker ook ten aanzien van de keuze voor een nieuwe club:

Ik had ook een gesprek met m'n trainer die tijd en die heeft mij ook gewoon gerustgesteld. Dat heeft mij gemotiveerd ook, dat ik gewoon door moest blijven gaan. Dat ik nooit moest opgeven. En toen begon ik het meer als een motivatie te zien. Daar hielp m'n trainer van FC Utrecht mij mee. Die bied je een paar clubs aan, want ze hebben ook goede connecties. En hij gaf me ook advies welke clubs het best bij mij past. Daar helpen ze je mee.

Bij de meeste spelers waren het vooral de trainers bij hun nieuwe club die een positieve rol speelde bij het omgaan met de teleurstelling. Zo vertelt Mischa (19):

De trainer heeft heel veel met mij gepraat over 'hoe ik erin stond en hoe ik mij voelde'. Ook zeiden ze dat ze het onterecht vonden.

Dat vond ik ook heel fijn om te horen, dat het niet aan mij lag.
Die trainers hebben me ook geholpen in mijn keuze om verder te voetballen, want de keuze om te stoppen was er ook.
Mijn trainer heeft mij overgehaald om dat vooral niet te doen, maar gewoon verder te gaan. Dat vond ik heel fijn.

Doordat een aantal spelers minder zelfvertrouwen ervoeren na hun de-selectie was dus het vertrouwen van hun nieuwe trainer belangrijk voor hun; *“En die trainer had dat vertrouwen in mij. Dus gaat mijn vertrouwen ook omhoog”* (Aron, 16). Sommige spelers werden bij hun nieuwe amateurclub extra gestimuleerd door hun trainer, door bijvoorbeeld bij een hoger team mee te trainen:

De trainer liet mij ook met hogere teams meetrainen, goed voor je zelfvertrouwen. Dat laat zien dat je bij het betere team hoort. Dat is fijn. Ik speel automatisch een stukje beter. Ga beter mijn best doen om beter te worden. Ik zit dan ook lekkerder in mijn vel. Als ik goed speel zit ik lekkerder in mijn vel.
(Mats, 17 jaar).

Concluderend komt er uit de gesprekken een verschillend beeld naar voren ten aanzien van de rol van de trainers rondom de-selectie. Twee spelers geven aan dat hun trainers bij de BVO ze gesteund en geholpen hebben na de-selectiegesprek. De meeste andere spelers hebben vooral steun en begrip ervaren bij de trainers van hun nieuwe amateurclub. Naast ouders en trainers komt wordt de rol van leeftijdsgenoten in relatie tot de-selectie bij jeugdspelers ook beschreven binnen verschillende internationale onderzoeken. Vandaar dat de volgende paragraaf deze rol nader wordt beschreven.

6.3.3 Rol leeftijdsgenoten

Er is een verschil in de rol van leeftijdsgenoten tussen teamgenoten binnen de BVO en vrienden buiten de BVO in het verwerken van de-selectie. Zoals Brown en Potrac (2009) aangeven bestaan de meeste sociale contacten met leeftijdsgenoten tijdens het spelen in de jeugdselectie van een BVO voornamelijk uit andere teamgenoten bij deze BVO. Uit de interviews komt naar voren dat rond het laatste POP gesprek, meestal in april, veel teamgenoten bezig zijn met hun toekomst bij de BVO. Er wordt veel over gesproken met elkaar binnen het team. Over het algemeen is het wel bekend wie de meeste kans heeft om door te gaan en wie niet. Zo ook bij Aron (17):

Maar eerlijk, de jongens wisten ook wel dat ik ging afvallen. Ik zei: ‘ik denk dat ik ga afvallen’. Die jongens zeiden dan: ‘de mogelijkheid zit erin’. Die jongens hadden het ook verwacht en ik had het er vaak met ze over. Het was niet dat het als een klap binnenkwam bij iedereen. Natuurlijk komen ze in de bus wel naar je toe van ‘kut dat je bent afgevallen’. Maar niet dat ze dachten: ‘hoezo is hij gevallen?’.

Ondanks dat het over het algemeen wel duidelijk is binnen het team wie er gaat 'afvallen' komt het bericht van de-selectie ook bij sommige teamgenoten toch wel als een verrassing;

Een paar jongens die zeiden: 'nee, je kunt echt niet afgefallen zijn'.
Ze geloofden het niet, dus we moesten echt de trainer erbij halen.
Dat het zo erg is. Die jongens hoorden dit en dachten: hoe kan dit.
Hoe kan hij afgefallen zijn terwijl hij goed bezig is? (Lars, 17).

De meeste spelers hebben een mededeling gedaan via whatsapp aan hun teamgenoten over hun de-selectie, omdat ze het lastig vonden om dit persoonlijk te vertellen bij de eerstvolgende training; *"gewoon via whatsapp. Makkelijker om te typen dan het uit te spreken"*, zegt Leon (15). Ook Aron (17) heeft zijn de-selectie via de appgroep gedeeld: *"toen appte ik mijn teamgenoten in de appgroep: 'boys ik ben afgefallen'".* Er wordt rond het moment van selectie en de-selectie veel gesproken met teamgenoten, omdat er veel onderlinge herkenning is in de spanning die dat met zich meebrengt. Bij sommige spelers is het al duidelijk dat zij doorgaan, maar bij andere spelers nog niet.

De meeste jeugdspelers vinden het vooral prettig om met vrienden buiten hun team over hun de-selectie te praten; *"mijn beste vriend kwam vaak naar me toe. We hebben er veel over gepraat. Was fijn"* (Mats, 17). Een enkeling heeft uit zijn BVO tijd goede vrienden overgehouden die ook met de-selectie te maken hebben gehad. Dit geeft een gevoel van saamhorigheid en erkenning. Zoals bij Sam (17):

Hij is nog steeds een goede vriend, ik spreek hem nog vaak.
Had het er met hem ook vaak over; gewoon over hoe het ging.
Nog steeds. Als ik hem nu nog zie kunnen we altijd er ook
om lachen, maken we grapjes. Of maken we grapjes over de trainer.
We hebben samen die periode meegemaakt en hebben hetzelfde
verhaal.

Na de-selectie gaan een aantal jeugdspelers terug naar de club waar ze ooit begonnen zijn met voetballen. Vaak ook omdat hun vrienden bij die club spelen. Zoals Mats (17) het vertelt; *"laat ik maar lekker wat gaan doen met mijn vrienden. Met mijn vrienden gaan voetballen, met meer plezier. Ik zit nu lekker in mijn vel, want het is een leuke vriendengroep"*.

De-selectie bij een BVO zorgt vaak ook dat spelers meer tijd hebben om met hun vrienden buiten de BVO om te gaan; *"Ik heb meer vrije tijd om met vrienden te chillen"* (Kjeld, 14). Vaak voetballen ze ook samen in een team of zitten ze bij elkaar op school. De meeste jeugdspelers gaan vaker om met vrienden buiten de BVO. De jeugdspelers voelen zich bij deze vrienden het meest vertrouwd waardoor zij na de-selectie steun bij hun zoeken en meer contact hebben. Hierdoor lijkt er weinig sprake te zijn van een gevoel van schaamte of falen bij de jeugdspelers.

7. Conclusie

Dit onderzoek richt zich op de *algemene ervaringen van jeugdspelers na de-selectie bij een BVO*. De centrale vraag die bij dit onderzoek hoort, luidt: *Wat zijn de ervaringen van adolescente jeugdspelers die tussen hun twaalfde en zestiende jaar zijn gedeselecteerd bij een Nederlandse BVO?* Om antwoord te kunnen geven op deze vraag, is er in dit onderzoek gekeken naar de invloed van intrapersonlijke- en interpersoonlijke omstandigheden op de ervaringen van de jeugdspelers. Intrapersonlijke en interpersoonlijke omstandigheden na de-selectie spelen een belangrijke rol in het verwerkingsproces bij de jeugdspelers. Dit komt overeen met het onderzoek van Schlesinger (2019) dat inzicht geeft in het uitstroom gedrag van jeugdspelers en de verschillende omstandigheden die de uitstroom beïnvloeden in het georganiseerde jeugdvoetbal.

Binnen de intrapersonlijke omstandigheden hebben we ons in dit onderzoek gericht op de mate van motivatie, copingstijl en identificatie van de jeugdspelers. In eerste instantie is er bij de meeste geïnterviewde jeugdspelers sprake van teleurstelling en frustratie nadat ze zijn gedeselecteerd. Dit heeft een demotiverend effect op hun sportplezier, overeenkomstig met verschillende Engelse onderzoeken (Platts, 2012; Blakelock 2016; Idowu, 2018). Toch zien we dat door de mentale ondersteuning en het begrip voor de emoties bij de jeugdspeler vanuit vooral ouders en trainers, de motivatie bij jeugdspelers om door te gaan met voetbal vergroot. Onderzoek van Deci en Ryan (2000) en Atkins et al. (2014) ondersteunen deze uitkomst.

Uit dit onderzoek komt ook naar voren dat de ervaringen van de jeugdspelers na hun de-selectie bij een BVO in eerste instantie vaak negatief waren door een gevoel van afwijzing. Dit sluit aan bij internationale onderzoeken waarbij geconcludeerd wordt dat het omgaan met de ervaringen na de-selectie verschilt per persoon en hun sociale omgeving (Tamminen & Holt, 2012; Blakelock, 2015; Neely, McHugh, Dunn & Holt, 2017). Een aantal spelers bleven erg verdrietig en boos na hun de-selectie. Andere spelers hadden de neiging om de situatie te relativiseren. Weer anderen waren vooral bezig met een nieuwe club. Ook ten aanzien van de omgang met deze teleurstelling zagen we verschillen; waar sommige spelers juist meer hun best deden om zichzelf nog te bewijzen, zochten anderen vooral steun bij mensen om hun heen, zoals ouders, trainer en vrienden. Deze verschillende manieren van verwerken komen overeen met de coping strategieën die Sagar (2010) beschrijft in het omgaan met teleurstellingen, waarbij vooral de problem-focused en emotion-focused strategie onbewust wordt ingezet.

Een sterke sportidentificatie kan psychische problemen geven na de-selectie aangezien jeugdspelers daarbij sterk het gevoel van falen kunnen hebben omdat hun specifieke sportstatus veranderd is, volgens Gordons en Lavalley (2012). In dit onderzoek zijn er geen psychische klachten benoemd door spelers vanwege een verandering in de sportidentiteit van de jeugdspeler. Wel geven een aantal spelers aan dat ze moesten wennen aan hun veranderde status naar 'ex-BVO speler', vooral op school. De invloed van sportidentificatie op de ervaringen van de jeugdspelers is in dit onderzoek klein.

De meeste spelers geven het belang van de rol van ouders, trainers en vrienden aan met betrekking tot het omgaan met de-selectie, hun motivatie en sportidentificatie. Dit komt overeen met verschillende internationale onderzoeken (Brown & Potrac, 2009; Keegan, Spray, Harwood & Lavalley, 2010; Neely, McHugh, Dunn & Holt, 2017) gericht op de faciliterende en ondersteunende invloed vanuit de sociale omgeving op het persoonlijke verwerkingsproces van jeugdspelers. De interpersoonlijke omstandigheden hebben dus veel invloed op de intrapersonlijke omstandigheden na de-selectie.

Ook goede communicatie en steun vanuit de club rondom de-selectie bleek voor spelers en ouders heel belangrijk. Voor veel ouders en spelers was het bijvoorbeeld niet echt duidelijk dat de hoofd jeugdopleiding uiteindelijk bepaalde of een speler door mocht of niet.

Onderzoek van Platts (2012) geeft aan dat het voor veel jeugdspelers moeilijk is om weer goed te functioneren in 'de normale wereld' na de-selectie door het strakke regime binnen de jeugdopleiding van een BVO. Uit de gesprekken met de jeugdspelers in dit onderzoek komt dit beeld niet naar voren. De meeste spelers moesten in het begin wennen aan de veranderde omstandigheden ten aanzien van trainings- en wedstrijd intensiteit, maar het is alle spelers gelukt om zich hierin aan te passen. De geïnterviewde jeugdspelers functioneren volgens eigen zeggen goed 'in de normale wereld'. Voor de meeste spelers heeft de toegenomen vrije tijd juist meer ontspanning gegeven. De psychische klachten bij veel jeugdspelers na de-selectie die Blakelock (2015) beschrijft in zijn onderzoek zijn weinig benoemt. Hoewel sommige spelers in eerste instantie zich wat somber ("waar doe ik het allemaal nog voor") of onzeker ("misschien stop ik wel") hebben gevoeld, lijken deze gevoelens zich niet doorgezet te hebben tot psychische klachten.

De conclusie uit dit onderzoek is dat er, naast verschillen ten aanzien van het persoonlijke verwerkingsproces, ook veel overeenkomstige ervaringen zijn van de jeugdspelers na de-selectie. Deze overeenkomsten refereren vooral naar de rollen van significante anderen binnen de interpersoonlijke omstandigheden. In de interviews geven alle spelers het belang van steun en aandacht aan van hun ouders, trainers en vrienden. Ook zijn de jeugdspelers eensgezind over een goede communicatie en aandacht vanuit de club. Zowel tijdens de jeugdopleiding rondom de procedure bij de-selectie, als in de periode daarna. Wat verder opvalt is dat de meeste jeugdspelers vooral de voordelen van hun de-selectie benoemen. De jeugdspelers hadden meer vrije tijd na hun de-selectie bij de BVO door minder trainingstijd en reistijd. Ook ervaren de jeugdspelers meer ruimte voor sociale contacten met vrienden en meer ontspanning en plezier in het voetbal.

8. Discussie

Met dit onderzoek is getracht een zo compleet mogelijk beeld te schetsen van de ervaringen van jeugdspelers, tussen 12 en 16-jaar, na de-selectie bij BVO's. Alhoewel er wellicht minder sprake was van langdurige negatieve ervaringen dan aanvankelijk verwacht, is er toch inzicht verkregen over de mogelijke invloeden op deze ervaringen en het bijbehorende verwerkingsproces na de-selectie. Toch kent het onderzoek wel degelijk zijn beperkingen. Ten eerste hebben acht van de negen geïnterviewde jeugdspelers bij dezelfde BVO gespeeld waardoor hun ervaringen vanuit de jeugdopleiding overeen kunnen komen. Dit lijkt bijvoorbeeld het geval rondom de selectieprocedure waarbij de hoofd jeugdopleiding een belangrijke rol speelt. Hierdoor wordt het moeilijker om de resultaten te generaliseren naar andere jeugdspelers van andere BVO's. Dit gaat ten koste van de externe validiteit. Ook de leeftijd bij de-selectie speelt een rol. De meeste van de geïnterviewde spelers waren tussen de 12 en 14 jaar bij hun de-selectie. Deze vroeg adolescenten hebben vaak een ander bewustwording dan jongens die ouder zijn. Dit geldt waarschijnlijk ook voor de tijd dat een jeugdspeler bij een BVO heeft gespeeld. De jeugdspelers die langer bij een BVO hadden gespeeld lijken andere, meer negatieve, ervaringen te hebben gehad na hun de-selectie dan de spelers die na één of twee seizoenen gedeselecteerd waren. In een vervolgonderzoek is

het wenselijk dat er meer jeugdspelers van verschillende BVO's participeren zodat er een breder beeld van de verschillende ervaringen ontstaat.

Daarnaast is de betrouwbaarheid van dit onderzoek minder door te kiezen voor alleen interviews, waardoor er wellicht belangrijke informatie verloren is gegaan. Het kan zo zijn dat de jongens uit een gevoel van falen en schaamte dat ze hun doel, profvoetballer worden, niet hebben gehaald in de interviews minder open waren over hun ervaringen en gevoelens. Dit idee wordt versterkt door het feit dat in meerdere interviews de spelers vooral de positieve aspecten en mogelijkheden aangaven nadat ze niet meer bij een BVO voetbalde. Daarnaast praten adolescenten jongens niet snel over hun eigen emoties (Sacks & Westwood, 2003; Frydenberg & Lewis, 2004), zeker niet met een voor hun onbekend persoon, zoals de interviewer in dit onderzoek. Een meer objectieve benadering, zoals een anonieme vragenlijst, had hierin misschien iets meer inzicht kunnen verschaffen. Het heeft wel de voorkeur om deze vragenlijst te combineren met de gekozen vorm van interviews aangezien hierbij de dieperliggende overtuigingen, gevoelens en gedachten van de jeugdspelers over hun ervaringen na de-selectie beter te achterhalen zijn. Verder zijn de meeste geïnterviewde jeugdspelers nog actief aan het voetballen op hoog niveau, waarbij sommige spelers nog steeds hopen om weer gescout te worden bij een BVO. Hierdoor kunnen de ervaringen en gevolgen van de-selectie, nog, niet geheel doorgedrongen zijn bij de spelers. Uit onderzoeken van Blakelock (2015) en Platts (2012) waar vooral de negatieve gevolgen van de-selectie worden beschreven zijn de participanten begin twintig en de meeste al gestopt met voetballen.

Als laatste is, door alleen te kiezen voor interviews met de jeugdspelers zelf, het perspectief van de ouders en trainers volledig buiten beschouwing gelaten. Deze invalshoeken zouden echter tot nieuwe en aanvullende inzichten kunnen leiden. Vervolgonderzoek gericht op de ervaringen van ouders en trainers rondom de-selectie van jeugdspelers bij een BVO kan dus ook zeker van meerwaarde zijn.

9. Literatuurlijst

- Allen, M., Greenlees, I., & Jones, M. (2011) An investigation of the five-factor model of personality and coping behaviour in sport, *Journal of Sports Sciences*, 29:8, 841-850, DOI: [10.1080/02640414.2011.565064](https://doi.org/10.1080/02640414.2011.565064)
- Appleton, P. R., Hall, H. K. & Hill, A. P. (2010). Family patterns of perfectionism: An examination of elite junior athletes and their parents. *Psychology of Sport and Exercise*, 11(5), 363-371
- Armour, K. & Macdonald, D. (2012). *Research Methods in Physical Education and Youth Sport*. London - New York: Routledge.
- Atkins M.R., Johnson, D.M., Force, E.C., & Petrie, T.A. (2014). Peers, parents, and coaches, oh my! The relation of the motivational climate to boys' intention to continue in sport. *Psychology of Sport and Exercise*, 16, 170-180.
- Baarda, B. & Hulst, M. van der. (2017). *Basisboek Interviewen* (4^e druk). Groningen: Noordhoff Uitgevers bv.
- Bailey, R. (2006) Physical Education and Sports in schools: A review of the benefits and outcomes, *Journal of School Health*, 77, 397-401.
- Blakelock, D. J. (2015). Psychological distress in elite adolescent soccer players following deselection. *Journal of Clinical Sport Psychology*, 10, 59-77 doi:10.1123/jcsp.2015-0010.
- Boeije, H. (2008). *Analyseren in kwalitatief onderzoek. Denken en doen*. Amsterdam: Boom Onderwijs.
- Bradbury, T., & Forsyth, D. (2012), "You're in; you're out: selection practices of coaches", *Sport, Business and Management*, Vol. 2 No. 1, pp. 7-20. <https://doi.org/10.1108/20426781211207638>
- Brand, R., Wolff, W., and Jurgen, H. (2013). Psychological symptoms and chronic mood in representative samples of elite student-athletes, deselected student-athletes and comparison students. *Sch. Ment. Health* 5, 166–174. doi: 10.1007/s12310-012-9095-8
- Brown, G., & Potrac, P. (2009). You've not made the grade son: De-selection and identity disruption in elite level youth football. *Soccer & Society*, 10, 143-159. doi:10.1080/14660970802601613.
- Brewer, B. W., Van Raalte, J. L. & Petitpas, A. J. (2000). Self-identity issues in sport career transitions. In D. Lavallee, & P. Wylleman (Eds.), *Career transitions in sport: International perspectives* (pp. 29-43). Morgantown, WV: FIT
- Brustad, R. J. (1988). Affective outcomes in competitive youth sport: The influence of intrapersonal and socialization factors. *Journal of Sport & Exercise Psychology*, 10(3), 307–321.
- Capstick, A. L., & Trudel, P. (2010). Reflection About the Communication of Non-selection: A Shared Responsibility, *Journal of Sport Psychology in Action*, 1:1, 15-24, DOI: [10.1080/21520704.2010.516327](https://doi.org/10.1080/21520704.2010.516327)

- Cervello, E. M., Escarti, A., & Guzman, J. F. (2007). Youth sport dropout from the achievement goal theory. *Psicothema*, 19, 65–71.
- Coakley, J. (2011). "Youth Sports What Counts as "Positive Development?" *Journal of Sport & Social Issues* 35 (3): 306–324.
- Crane, J., & Temple, V. (2014). A systematic review of dropout from organized sport among children and youth. *Eur. Phys. Educ. Rev.* 21, 114–131. doi: 10.1177/1356336X14555294.
- Deci, E. L., and Ryan, R. M. (2000). The "what" and "why" of goal pursuits: human needs and the self-determination of behaviour. *Psychol. Inq.* 11, 227–268. doi: 10.1207/S15327965PLI1104_01.
- Erikson, E.H. (1968). *Identity: youth and crisis*. Norton & Co..
- Ferreira, M., & Armstrong, K. L. (2002). An investigation of the relationship between parents' causal attributions of youth soccer dropout, time in soccer organisation, affect towards soccer and soccer organisation, and post-soccer dropout behaviour. *Sport Management Review*, 5, 149–178.
- Gale, N.K., Heath, G., Cameron, E. *et al.* (2013). Using the framework method for the analysis of qualitative data in multi-disciplinary health research. *BMC Med Res Methodol* 13, 117 (2013). <https://doi.org/10.1186/1471-2288-13-117>
- Gordon, S., & Lavalley, D. (2012). Career transitions. In T. Morris & P. Terry (Eds.), *The new sport and exercise psychology companion* (pp. 567-582). Morgantown, WV: Fitness Information Technology.
- Gullich, A. (2014). Selection, deselection and progression in German football talent promotion. *Eur. J. Sport Sci.* 14, 530–537. doi:10.1080/17461391.2013.858371.
- Harwood, C. G., & Knight, C. J. (2015). Parenting in youth sport: A position paper on parenting expertise. *Psychology of Sport and Exercise*, 16, 24e35. <http://dx.doi.org/10.1016/j.psychsport.2014.03.001>.
- Hilhorst, J., Schipper-van Veldhoven, N., Jacobs, F., Theeboom, M., & Steenbergen, J., (2014). *Trainer-kind InterACTIE. Onderzoek naar het gedrag van trainer/coaches en de betekenis ervan voor de ontwikkeling van kinderen in de Nederlandse wedstrijdsport*. Nijmegen: BlackBoxPublishers.
- Idowu, L., (2018). *The transition from youth level to professional level : An examination of the challenges and coping strategies of elite football players*. Masters thesis, Solent University.
- Iso-Ahola, S.E. Intrapersonal and interpersonal factors in athletic performance. *Scand J Med Sci Sports*. 1995 Aug;5(4):191-9. doi: 10.1111/j.1600-0838.1995.tb00035.x. PMID: 7552764.
- Jacobs, F., Claringbould, I. & Knoppers, A. (2016). Becoming a 'good coach'. *Sport, education and society*, 21:3, 411-430.
- Klimstra, T.A., Hale, W.W., Raaijmaker, Q.A.W., Branje, S.J.T., & Meeus, W.H. (2009). Maturation of Personality during Adolescence, *Journal of Personality and Social Psychology*, 96(4), 898-912.
- Kowalski, K. C., Crocker, P. R. E., Hoar, S. D., & Niefer, C. B. (2005). Adolescents' control beliefs and coping with stress in sport. *International Journal of Sport Psychology*, 36(4), 257–272.

- Kübler-Ross E & Kessler D. 2005. On Grief and Grieving: Finding the Meaning of Grief Through the Five Stages of Loss. New York: Scribner.
- Lazarus, R. (2000). "Toward better research on stress and coping." *The American psychologist* 55 6 (2000): 665-73.
- Lewis, R., & Frydenberg, E. (2004). Adolescents least able to cope: How do they respond to their stresses? *British Journal of Guidance & Counselling*, 32, 25-37. doi:10.1080/03069880310001648094
- Lisinskiene, A., Guetterman, T., & Sukys, S. (2018). Understanding Adolescent–Parent Interpersonal Relationships in Youth Sports: A Mixed-Methods Study. *Sports*, 6.
- Martin, L. A., Fogarty, G. J., & Albion, M. J. (2014). Changes in athletic identity and life satisfaction of elite athletes as a function of retirement status. *Journal of Applied Sport Psychology*, 26(1), 96–110. <https://doi.org/10.1080/10413200.2013.798371>
- Mills, A., Butt, J., Maynard, I., & Harwood, C. (2012) Identifying factors perceived to influence the development of elite youth football academy players, *Journal of Sports Sciences*, 30:15, 1593-1604, DOI: 10.1080/02640414.2012.710753.
- Neely, K., McHugh, T., Dunn, J. & Holt, N. (2017). Athletes and parents coping with deselection in competitive youth sport: A communal coping perspective. *Psychology of Sport and Exercise*, 30, 1-9.
- Ommundsen, Y., Roberts, G. C., Lemyre, P. & Miller, B. W. (2006). Parental and coach support or pressure on psychosocial outcomes of pediatric athletes in soccer. *Clinical Journal of Sport Medicine*, 16(6), 522-526.
- Pearlin, L. & Schooler, C. (1978). The structure of coping. *Journal of Health and Social Behavior*. Vol. 19, No. 1 (Mar., 1978), pp. 2-21. Published By: American Sociological Association. <https://doi.org/10.2307/2136319>
- Platts, C. (2012). *Education and welfare in professional football academies and centres of excellence: A sociological study*. (Unpublished doctoral dissertation). University of Chester, United Kingdom.
- Sacks, D. & Westwood, M. (2003) An approach to interviewing adolescents, *Paediatrics & Child Health*, Volume 8, Issue 9, November 2003, Pages 554–556, <https://doi.org/10.1093/pch/8.9.554>
- Sagar, S. S. (2010). Success and failure, fear of failure, and coping responses of adolescent academy football players. *Journal of Applied Sport Psychology*, 22, 213-230.
- Schipper- van Veldhoven, N. (2016) Sport en lichamelijke opvoeding in pedagogisch perspectief, een gouden kans. Zwolle: Windesheim.
- Schlesinger, T., Löbig, A. & Ehnold, P. What is influencing the dropout behaviour of youth players from organised football?. *Ger J Exerc Sport Res* 48, 176–191 (2018). <https://doi.org/10.1007/s12662-018-0513-4>
- Smith, R. E., Cumming, S. P., & Smoll, F. L. (2006). Factorial Integrity of the Sport Anxiety Scale: A Methodological Note and Revised Scoring Recommendations, *Journal of Sport and Exercise Psychology*, 28(1), 109-112.

- Smith, R. E., & Smoll, F. L. (2002). Youth sports as a behavior setting for psychosocial interventions. In J. L. Van Raalte & B. W. Brewer (Eds.), *Exploring sport and exercise psychology* (pp. 341–371). American Psychological Association. <https://doi.org/10.1037/10465-017>
- Stenling, A., & Tafvelin, S. (2016). Transfer of training after an organizational intervention in Swedish sports clubs: A self-determination theory perspective. *Journal of Sport & Exercise Psychology*, 38(5), 493–504. <https://doi.org/10.1123/jsep.2016-0084>
- Strandbu, A., Stefansen, K., Smette, I., and Sandvik, M. R. (2017). Young people's experiences of parental involvement in youth sport. *Sport Educ. Soc.* 24, 66–77. doi: 10.1080/13573322.2017.1323200
- Tamminen, K. A., & Holt, N. L. (2012). Adolescent athletes' learning about coping and the roles of parents and coaches. *Psychology of Sport and Exercise*, 13, 69-79. doi:10.1016/j.psychsport.2011.07.006.
- Ullrich-French, S., & Smith, A. L. (2009). Social and motivational predictors of continued youth sport participation. *Psychology of Sport and Exercise*, 10(1), 87–95. <https://doi.org/10.1016/j.psychsport.2008.06.007>
- Vallerand, R. & Losier, G. (1999). An integrative analysis of intrinsic and extrinsic motivation in sport, *Journal of Applied Sport Psychology*, 11:1, 142-169, DOI: [10.1080/10413209908402956](https://doi.org/10.1080/10413209908402956)
- Vazou, S., Ntoumanis, N. & Duda, J.L. (2005). Peer motivational climate in youth sport: a qualitative inquiry, 6(1), 479-516.
- Wang, C. K., Sproule, J., McNeill, M., Martindale, R. J., and Lee, K. S. (2011). Impact of the talent development environment on achievement goals and life aspirations in singapore. *J. Appl. Sport Psychol.* 23, 263–276.
- Werthner, Penny & Trudel, Pierre. (2006). A New Theoretical Perspective for Understanding How Coaches Learn to Coach. *The Sport Psychologist*. 20. 10.1123/tsp.20.2.198.
- Williams, G. & MacNamara, A. (2020) "I Didn't Make It, but...": Deselected Athletes' Experiences of the Talent Development Pathway. *Front. Sports Act. Living* 2:24. doi: 10.3389/fspor.2020.00024.
- Wylleman, P. & Lavallee, D. (2004). A Developmental Perspective on Transitions Faced by Athletes, in: Weiss, M., ed., *Developmental Sport Psychology*, Fitness Information Technology, Morgantown, WV.
- Unnithan, V., White, J., Georgiou, A., Iga, J. & Drust, B. (2012). Talent identification in youth soccer. *Journal of Sports Sciences*, 30(15), 1719-1726.

10. Bijlage

Topiclijst voor onderzoek

Algemene openingsvraag;

Laten we beginnen bij het moment dat je te horen kreeg dat je niet meer door kon bij de club;

- *Hoe was dat voor jou? Wat voelde en dacht je toen?*

- **Topic: Intrapersoonlijke factoren**

Vraag:

- ***Hoe heb je de weken na jouw de-selectiegesprek ervaren en hoe ben je daarmee omgegaan? Welke gevoelens en gedachten waren hierbij het sterkst?***

Subtopics:

- ✓ **Motivatie (plezier in voetbal)**
- ✓ **Zelfbeeld (zelfvertrouwen en identificatie)**
- ✓ **Copingstijl (omgaan met)**

- **Topic: Interpersoonlijke factoren**

Vraag:

- ***Hoe reageerde de mensen om jou heen nadat ze gehoord hadden van jouw de-selectie? Wat deed dat met jou?***
-

Subtopics:

- ✓ **Ouders**
- ✓ **Vrienden**
- ✓ **Familie**
- ✓ **Trainers**
- ✓ **Teamgenoten**

Afsluitende (algemene) vragen interview:

Wat zou jij jeugdspelers adviseren als zij geselecteerd worden door FC Utrecht?

Wil je verder nog iets kwijt?